

AREGGEL

Ára 20 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÜT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár vidékre negyedévre 240 pengő. Egyes szám ára 50 Groschen, 3 dinár, 150 líra, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTOL
REGGELIG 462-97; 460-43

XI. évfolyam

Budapest, 1932 november 28

48. szám

Schleicher tábornok lesz az új német kancellár Gömbösről és Mussoliniről nyilatkozik Apponyi A Reggel-nek

Puccs a városházán

— Irta Lázár Miklós —

A székesfőváros urai, akik az elmúlt évek folyamán lenyelték és megemésztették mágnáspalotákat, vidéki leánygondozókat, milliós részvénytöredékeket, a kereskedő- és iparostársadalmat lehengerelő közüzemeket, akik fűttségére apportíroztak bármely föllőről jött dínszteetlinek, most egyszerre sarkukra álltak, fölfricskálták a kultusz-miniszterrel kötött paktumot és egyhangú méltatlankodással, puccszzerűen törölték az új költségvetésnek azt a tételt, amely 200.000 pengő támogatást biztosított a magyar kir. Operaháznak.

A forradalmi ülésen megjelent tanácsbeliek bizonyára azzal az érzéssel távoztak a puccs színhelyéről, hogy városatyái kötelességüket híven teljesítették és lelkiismeretük szent nyugodalmat, immár semmi nem zavarja. Hazatérve pedig leültek a vaesora megterített asztalhoz, mint önmaguk gránitból kifaragott szobrai. A hűséges hitves lábujjhegyen talalta föl az egyszerű, izletes estebédet és a gyermekek rajongva nézték atyjukat, aki testet-lelketőlő közéleti munka fáradalmait pihéni ki a meghítt családi körben. A városatya, mint tisztos polgárhoz illik, este fizkor fejére huzta a takarót és a jóízűt kötelességteljesítés boldog öntudatával merült édes álomba.

Azzal a demagógiával, amely maga sem hisz abban, amit hirdet, igen könnyen elbánni. Azok a kártékony demagógok, akik hiszik, amit hirdetnek!

A törvényhatósági bizottság korifeusainak véleménye szerint Budapestnek ma legkisebb gondja is nagyobb annál, hogy Operája legyen, ez ledér luxuskidadás és a bizottsági tag uraknak az a gondja, hogy az általános lerongyolódás, a nőttön-növő munkanélküliség, az üzleti forgalom elmeszesedése idején minden fillér a tengő-lengő, éhező tömegek boldogulását szolgálja. Ez az ünneplés, bár kissé elkésett elhatározás tényleg tetszetős és nemesak a népgyűléseken, parttanvokon és söntésekben, ahol kortések, boletagyújtók, sógorok, komák üznek várospolitikát, hanem nyugodt és értelmes emberek körében is bölíngató helyesléssel találkozhatik.

Az elfogulatlan publicistának már ezért is torokn kell kapnia az ilyen témát, hogy tisztán és világosan lássa a közvélemény, mennyi az igazság és mennyi a bornírtság a puccs mögött. Annál inkább, mert ebben a puccs- és esztétizált magyar világban a frázisok, a nagyhangú kijelentések, a közkeletű szövegek úgy burjánznak ki az anyaföldből, mint a esiperkegomba eső után. Mintha megszűntek volna a gátlások, sorva-

dásnak indulna a felelősségérzet, a trianoni szárazság kiégetné a mult emlékeit: a közélet majd minden fórumának légkörét egy mokányberciséggel ölelkező és kurjongató bugrisszellem teszi egyre füledtebbé, nyomasztóbbá, elviselhetetlenebbé.

Ez a városházi puccs, amelynek következményei fölbörítják az Operaház és Nemzeti Színház ezidei szezonját, veszedelmesen inficiált közfelfogás tükröképét adja, mint egy pohár víz az egész tengerét.

Szóljunk arról, hogy az Operaház fényreklámja a mi kultúrpozióinknak, hogy nemzeti zeneirodalmunknak egyetlen érvényesülési lehetősége, hogy a magyar muzsikának legfőbb akadémiája? A törvényhatósági tanács többségének, úgy látszik, mindez he-kuba! Bizonyítsuk, hogy Operaház nélkül nincs zenekultúra, nincs filharmónia, nincsenek zeneiskolák, nincs koncertszezon, nincs zenei élet, elsüllyed az elandalító tündérvilág, ahová kultuszszerszjától megfosztott közönségünk elmenekülhetne, hogy meggyötört lelke néhány órára tisztultabb, eszményibb régiókba emelkedjék?

A puccs kereszténypartí és szociáldemokrata vezetőinek szeme összevillan erre a szöfia beszédre, egy közlegyintéssel intézik el, mondván: „A népnek nem filléres operaelőadás, hanem kenyér kell!” — tehát az állami színházak támogatására szánt összegből fökelöljáróságokat rendeznek be a perifériákon. Berendezkedésekből, telkek kiválasztásából, lakások kibérléséből és hivatali alakításából olykor valóban jutott kenyér a városházán némelyeknek, de ennek a kenyérnek még a héjja sem került soha az éhező tömegek szájába. Egyébként is, bár nem tartozik ide, de egyszer már meg kell mondani: verjék ki a fejükből az urak azt az elaggott ideát, hogy egy bögre kávéval vagy egy tányér levessél meg lehet oldani a munkanélküliség nagyvárosi problémáit. Tiszteltetem például azt a szociálpolitikai rendszert, amely egyrészt ingyenebédet ad a puccéra vetköztelt kereskedőnek és iparosnak, másrészt jéggé dermedt közüzemi rendszerével úgy tizedeli a dolgozó, önálló egzisztenciákat, mint a géppuska a rohamra fejlődő rajonulat.

De azon túl, hogy a puccshatározattal a jobb világot, több világosságot áhítozó nagyvárost a lelken sebzik meg, számítsák ki a derék Petrovác Gyulák, hogy a két állami színház üzeme közvetve és közvetlenül mennyi reális hasznot hajt Budapestnek és a közpénztáraknak. A két színház munkát és kenyeret ad művészeknek, költőknek, íróknak, festőknek, tervezőknek, iparosoknak,

szakmunkásoknak, nyomdavállalatoknak. De e jobb sorsra érdemes társaságot sutba dobva, tíz fényes, sikerült színházi est több jövedelmet hajt államnak és fővárosnak, közüzemi vállalatoknak, a kereskedelemnek és az iparnak, mint amennyi az egész idényre előirányzott támogatás összege volt. Keres a taxi, a villamos és autobusz, keres a fodrász keres a női szabó, keres a divatárus, keres a kávéház, keres a vendéglő, keres a büffő? csupa olyan foglalkozási ág, amely a keresetének felét adóba adja. Főleled az agoniáza pesti utca előadás előtt és előadás után, a belső városrészek kriptahangulatát, mozgalmas, színes, derűs, nagyvilági élet váltja föl. Nem is szólva az idegenforgalomról: a sokszázéves büdzsettel ideterelt idegeneket mégis inkább érdekli az Operaház, mint a törvényhatósági bizottság közgyűlési terme!

Beszélhetsz jó vitéz, senki sem hallgat rád! Kozma Jenő, a többségi párt vezére, vandálizmusnak bélyegezte a puccsot. A jó-uraknak ehhez a lesújtó ítélethez sem volt egyetlen szavuk sem. Ha Budapestet sikerül majd Cetinjévé degradálni, a kültelegen akkor is harsogva éljenki majd őket, mint Budapest szociális lelkiismeretének rendíthetetlen megszemélyesítőit.

Vajjon stammasztaluknál egy korsó világos (vékony gallérral) és ceetbe és olajba szeletelt sörbomba (hagymával) mellett meghányan-vetvén a milliós város balsorsát, nem jut eszükbe, hogy a meggyötörtésnek ugyanolyan lelkesedésével szavazták meg évről-évre a Városi Színház 217.000 pengős apanázsát (és még egy kalap bankót), mint amilyen Robespierre-pózzal küldték guillotínra az Operaház ezidei szubvencióját? Tavalyl és tavalyelőtt is volt, ha nem családunk, munkanélküliség a fővárosban, tavaly és tavalyelőtt is százazrekre rugott az ellátatlanok száma.

Hol van a tavalyi hó?

Akkor a kolompokok azt bégették, hogy a fővárosnak kötelessége az oleo zenekultúra támogatása és a könnyű Muzsa istápolása. Hát istápolták is a könnyű Muzsát a Tisza Kálmán-tér sarkán, úgy hogy országgrszóló skandalum lett ebből a székesfővárosi közüzemi rípacszagzádkodásból.

Olyanok ezek a tanácsbeli polgártársak, mint a kikapós férj, aki a hités feleségén spórolja meg, ami balkézről kihull az ujjai közül!

A Városi Színházba beleölt százazrekret gyümölcsöző kulturbefektetésnek könyvelték el, az Operaháznak szánt szubvenciót azonban haszontalan, terméketlen, hívságos pénz-pocskolás. Hja, a befolyásos tanácsdagok

Leugrott a harmadik emeletről és halálra zuzta magát vasárnap este egy fiatal jogász és ismeretlen menyasszonya. A huszonötéves fiatalember megrendült búcsulevelében írta meg a mai fiatalság szörnyű tragédiáját

(A Reggel tudósítójától.) Szomorú, jellegzetesen 1932-es szerelmi történet érkezett vasárnap este utolsó állomásához egy szürke budai bérházban. A Zsigmond-utca 5. számú ház lépcsőjén este felé fiatal pár sietett föl, majd néhány pillanat múlva tompa zuhanás riasztotta föl a ház lakóit.

A fiatal ember és hölgykísérője átvették magukat a harmadik emelet korlátján és összetört tagokkal kerültek el az udvar kövezetén.

A fiatal nő fejére zuhant és szörnyethalt, a férfi még élt. A mentők a Rókus-kórházba szállították, ahol megállapították, hogy mindkét lábát eltörte és súlyos belső sérüléseket szenvedett, fölépüléséhez azonban nem sok remény van. Kézzel a szerencsétlenség után dr. Dakó Sándor rendőrfogalmazó vezetésével rendőri bizottság szállt ki a Zsigmond-utcai házba, hogy megpróbálja tisztázni a kettős öngyilkosság hátterét. A harmadik emeleti folyosó egy sarkában — ott, ahonnan az öngyilkos pár leugrott — cippzáras fekete retikült találtak, amely apró női holmikkal volt tele, de egyetlen sor írást sem tartalmazott. A bizottság ezután a Rókus-kórházba ment, ahol az öngyilkosság férfiszereplőjének zsebeiben

két indexet talált:

a szombathelyi premontrei gimnázium lelkésznőjével és a budapesti egyetem jogi fakultásának összetéptelt indexét. Mindkettőt Márffy Gyula nevére szelődött, aki a lelekezőnyek tanúsága szerint, 1907-ben született a vasmegyeri Kenéz községben és Márffy Károly konzi gazda fia. Egyéb igazolványokat is találtak a fiú zsebeiben: katonai emléklapot, amely szerint Márffy Gyula mint zászlós lépett ki a hadseregből és egy másik fényképes igazolványt, amelyet a Magyar Nemzeti Szocialista Párt állított ki „Márffy Gyula, nemzeti szocialista körzeli megbízott” számára. A fiatalember zsebei tömve voltak; ugrylászik, minden fontos írását összegyűjtötte, amikor a halálba indult. Megtalálták Márffy búcsulevelét is, amelyet több mint három héttel ezelőtt, november 3-án intézett a főkapitánysághoz. „Értesítem a fő-

kapitányságot, hogy tettemnek okát senkiben sem kell keresni, — írta az öngyilkos fiatalember. Senki sem felelős azért, hogy ilyen partra jutottam.”

Egy másik, noteszből kitépelt lapon a fiú szüleitől búcsuzik el. „Kedves szüleim, nyugodjanak meg a jó Isten rendelkezésében — írja. — Tovább nem bírjak az idegeim. Nagyon szeretem magukat, Isten velük.” A két rövid levélke mellett egy hosszú, naplószerű búcsulevél, amely „Marikához” szól töredezett mondatokkal, elkéseredett, kusza fölkiáltásokkal. „Napok óta nem tudom, retentő anyagi gondjaimmal, az egyetemmel vagy menyasszonyommal törődjem-e inkább — így szól a levél egyik passzusa. — Megélhetésem nincs, ma reggel 9 fillér volt a zsebemben, nem is gondolhatok rá, hogy elvegyelek.

Jártam a horozkeresztseknel, ott is mindenkinek lógott az orra, a lapot nem veszik, 30—40.000 pengő odavesztett.

Ok sem tudtak rajtam segíteni, amióta lesereltem, kenyer nélkül vagyok...” A búcsúírások mellett

negyven szerelmeslevél, időrendben összegyűjtve: mindegyiken „Marika” aláírása.

A rendőrség megállapítása szerint Márffy november 22-én az Erzsébet királyné-szállóban bérelt szobát. Itt mindjárt az első napon meglátogatta menyasszonya, akivel a hall egyik sarkába visszahúzódva órák hosszat beszélgetett. Amikor a leány eltávozott, a fiatalember elkéseredetten panaszokozott a szálló személyzetének, hogy anyagi gondjai miatt nem tudja, mikor kerülhet sor házasságára. Amikor vasárnap reggel eltávozott hazulról, azt mondotta, hogy egy-két napon belül megérkezik vidékről édesapja, aki rendezni fogja szállóbeli tartozását. A rendőrség fölvetése szerint a fiatalember egyedül akarta elkövetni az öngyilkosságot, vasárnap délután azonban találkozhatót menyasszonyával és ekkor határozhatták el, hogy együtt mennek a halálba. Vasárnap este Márffy a Rókus-kórházban meghalt.

A rendőrség nyomozása most főleg arra irányul, hogy megállapítsák menyasszonyának személyazonosságát.

Határrevíziót — a Tiszáig!

— követelték vasárnap az izgalommal várt nagyváradi népgyűlésen, amelyet a magyarság ellen uszító „Universul” rendezett

Nagyvárad, november 27.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Nagyvárad lakossága több mint egy hete azoknak az izgalomnak hatása alatt állt, amelyet a vasárnapra hirdetett revízióellenes gyűlés híre váltott ki. A vasárnapra virradó éjszaka folyamán megerkezett Nagyváradra kisebb szívtelével Stelian Popescu volt igazságügyminiszter, az „Universul” főszerkesztője. Magunkkal hozták a megfelelő fölszereléseket, mikrofonokat, hangszórókat és a táblákat is, amelyeket a tömeg fog körülhordozni folyónalásakor. A rendőrfelügyelő sár szombatban fölhívta a magyar lakosságot, hogy viselkedjen nyugodtan, tartsa magát lehetőleg távol az eseményektől, nehogy provokációk történjenek. Kijelentette a prefektus, hogy

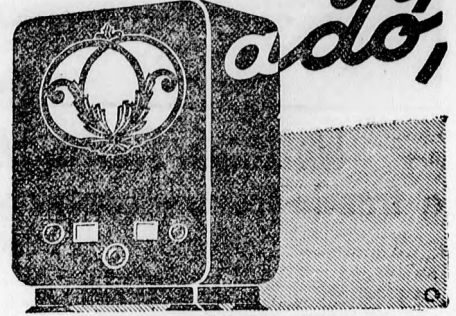
biztosítja mindenkinékvagyonit és személyi biztonságát.

Szombaton 1600 főnyi esendőrkülönítmény érkezett a városba. A rendőrség reggel 6 óráig a rendőrprefektus vezetésével volt permanenciában, majd reggel 6 órakor kormányintézkedés folytán Popovici Péter megyei prefektus vette át a karhatalmi intézkedések és közbiztonsági felügyelet irányítását. Nagy esendőrkülönítmény állott a Károly király, azelőtt Szilágyi Dezső-utcaiban, ahol a magyar lapok, a „Nagyvárad”, az „Estilap”, az „Erdélyi Lapok” és a „Nagyváradi Napló” szerkesztőszékei és kiadóhivatalai vannak. Reggel 7/8 órakor megerkeztek az első parasztküldöttségek, amelyek gyalogszerrel vagy szekerekkel jöttek a városba és a vasuti állomás előtti téren gyülekeztek a tartalékos tisztí egyesület tagjainak és a nagyváradi jogakadémia diákjainak rendezése mellett, 9 óra körül befutottak azok a megyei vonatok, amelyekhez külön kocsikat csatoltak a falusi parasztküldöttségek résztvevői számára. A 6000 főre szaporodott menet

7/10 órakor indult el a városba. A parasztlakozókat kísérőben vettek részt a folyónalásban, nemzeti zászlókkal és ilyen szövegű táblákkal: „Békét akarunk!”, „Követeljük a békeszerződés tiszteletben tartását!”

A Szent László-téren, most Egyesülési-téren, a királyszobor előtt hangoztatták el a beszédek, amelyeket a hatalmas tömeg négy pontján fölszerelt megafonok közvetítettek a mintegy 8000 főnyi hallgatóságának. A gyűlést Zsigre Miklós nyitotta meg. Arról szólt, hogy Nagyvárad és Bihar megye román népe tiltakozik minden kísérlet ellen, amely a mostani határok megváltoztatását célozza. Fölkérte a tömeget, hogy méltóságteljesen viselkedjen ennek a demonstrációnak során és ne keveredjen olyan kérdésekbe, amelyek kompromittálnák ezt a nemzeti megmozdulást. Jacob Lázár egyetemi tanár után Stelian Popescu, az „Universul” főszerkesztője szólt föl, aki többek közt ezt mondotta: — „Ha revíziót akarnak,

Jöhet a nagy adó,

az OLIMPIKON

dinamikus hangszórával egybeépített
1 gomb hangolható 4+1 csöves rádió

szelektivitását nem befolyásolja!

Gyártja: TELEFONGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

nekünk is lehetnek revíziós igényeink.

Mi is kérjük esetleg a határok megváltoztatását! — A tömeg sorából erre többen kőzbekiáltották: „A Tiszáig!”

Sofronie György egyetemi tanár, volt nagyváradi polgármester után még ötven szónok beszélt, de beszédeijüket mindössze 2 percben szabták meg. Sem állami, sem városi hatóságok aktív részt nem vettek a gyűlésen, senki hivatalos intézmények nevében nem szólt föl.

A hatóságok kizárólag a rend fentartására ügyeltek.

Délután 3 órakor Popovici prefektus telefonon jelentette Maniu miniszterelnöknek és Crisan erdélyi miniszternek, hogy a demonstráció végetért és a revízióellenes gyűlés rendben folyt le. Este nagy diákból volt a Casa Nationalaban, de ezáltal sem történt semmi rendezés. A város magyar lakossága megnyugvással fogadta, hogy a hatóságok, különösen a megyei prefektus és a rendőrprefektus a legnagyobb erővel és figyelemmel gondoskodtak arról, hogy a magyarságot semmiféle sércsem ne érje.

Hóman kultuszminiszter holnap képviselőházban nyilatkozik a debreceni egyetemen történekről

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház holnapi ülésén véglegesen dönt Dréhr Imre volt népjóléti államtitkár újabb mentelmi ügyében. Pakots József napirendi fölszólalás keretében készült szöveget a debreceni egyetemen történeket és

Hóman kultuszminiszter teljes részletességűleg fogja Szily államtitkár helyszíni vizsgálatának eredményéhez képest a debreceni egyetem eseményeit ismertetni.

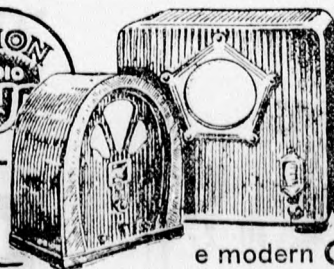
A Reggel beszélt vasárnap Hóman kultuszminiszterrel, aki kijelentette, hogy ha ebben a kérdésben napirendi fölszólalás történik, akkor mindenesetre válaszolni fog.

Mindenki ismeri már

7037

3+1 lámpás

ORION RADIO TUBE

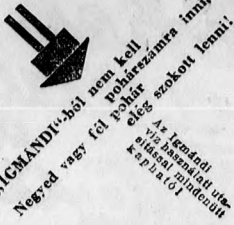
7050

5+1 lámpás

Ön is becsereítheti elavult készülékét

e modern ORION RÁDIÓKRA

Mazfalgló egyenáramu típusok is kaphatók.

Hasznos tudni,

hogy a derűs hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ.

Szorulásban szenvedőknél, emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer Igmándi természetes keserűvíze válik be legjobban.

Mit szól Páris, Moszkva és Varsó a francia-orosz, orosz- lengyel megnemtámadási szerződéshez?

Páris, november 27.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Lopak kevés kivétellel meglepéssel veszik tudomásul a francia-orosz megnemtámadási szerződés küszöbön álló aláírását. Általában hangsúlyozzák, hogy

a terv hordereje Oroszország jóakaratótól függ

és kiemelik, hogy a szerződés ellensúlyozta a Rapallóban létrejött német-orosz szerződést és kiküszöböli a közös orosz-német támadás veszélyét.

Moszkva, november 27

(A Reggel tudósítójától.) A francia-orosz megnemtámadási szerződés küszöbön álló aláírását az orosz hivatalos körök örömmel üdvözik. A tényt, hogy a szerződés az orosz-román megnemtámadás tárgyalás meghibásítása ellenére jött létre, a szovjetországi diplomácia legnagyobb sikerének tekintik. A francia-

orosz szerződés nem irányul senki ellen sem és

semmiképen sem érinti a Szovjetországi és Németország között fennálló barátságos viszonyt.

Varsó, november 27

(A Reggel tudósítójától.) E héten ratifikálják a lengyel-orosz megnemtámadási szerződést, amelyről Beck külügyminiszter a következőket mondotta a szovjet főhivatalos hírszolgálati ügynökség, a Tass-iroda tudósítójának: — A megnemtámadási paktumban előírt békéltető egyezményt igen nagy jelentőségűnek tartom mind Lengyelország, mind pedig a szovjetköztársaság számára. Azt hiszem, hogy tényleg nagy mértékben hozzá fog járulni nemcsak az Oroszország által Lengyelországra iránt táplált érzület megjavításához, hanem

a jószomszédi viszony megszilárdításához is.

Bethlen:

Tartozik

Bethlen István gróf két előkelő kiállítású kötetben kiadta politikai pályafutása során elmondott beszédeinek válogatott gyűjteményét. Mindaz, ami bennük olvasható, ma már a multra, a fávóli és a közeli multra tartozik. A politikai és gazdasági materia bennük az oknyomozó történelem nyersanyaga és a pillanat, amikor a világválság hullámai ostromolják a magyar állam pilléreit, nem alkalmas arra, hogy a mult részletproblémáit a kritika analitikus görögövével vizsgáljuk. Viszont mulasztás volna szótlanul elfogadni azokat a megállapításokat, amelyeket e két kötet előszavában a volt kormányelnök a maga hívós, néha rideg, minden líra és lendület nélküli modorában saját magának és tízéves politikájának igazolására felsorakoztat.

Bethlen István gróf ebben az előszóban fölvezet a tízéves politikájának mérlegét. Ez a mérleg azonban egyoldalú, csupán a „Követel” oldal tételeit tartalmazza s így természetesen igen jelentős aktív egyenleggel zárul.

Melyek ezek az aktív tételek? Röviden a következők: Bethlen István helyreállította a nemzet lelki egységét és megalapozta az új politikai vezetést; a következő periódusban megszilárdította az ország pénzügyi és gazdasági rendjét s végül a tízéves uralmát lezáró években újból aktiválta a magyar külpolitikát és kiemelte az országot eddigi elszigeteltségéből.

Tegyük föl, hogy ez a megállapítás 100%-ig igaz. Mondjunk le arról, hogy e hármas megállapítás részleteinek bírálatába becsatlakozunk, fogadjuk el minden föntartás nélkül, hogy valóban Bethlen István érdeme, mint ahogy elfogulatlan mértékkel mérve bizonyos korlátok között valóban az ő érdeme, hogy

Követel

Magyarország kiemelkedett abból a káoszából, amelyben a huszas évek fordulóján vergődött s hogy a világválság megrendültségének közepette a megcsönkített ország belső rendje ezigig még szívesen ellenállt a bomlasztó és följárató erők minden támadásának.

Viszont kötelességünk a tárgyi igazsággal és az ország közvéleményével szemben, hogy a bethleni mérleg „tartozik” oldalának tételeit is felsorakoztassuk és lesszögezzük a hibákat, tévedéseket és mulasztásokat, amelyeket Bethlen István hosszú kormányzása alatt elkövetett s amelyek megismétlődése és folytatása végzetes lejtőre sodorhatja ezt a szerencsétlenségben is erős magyar népet.

A hibákra és tévedésekre maga a volt kormányelnök vezeti rá a kritikust azokkal a fejtegetésekkel, amelyekkel politikájának nagy vonalát megindokolja.

Mi vezette Bethlen Istvánt tízéves politikai harcaiban? Két megfontolás.

Az első, hogy a történelmi Magyarország, szerinte elsősorban a magyar n.zeti ellenzék a világháborút megelőző évtizedekben nem ismerte föl a fenyegető veszedelmet, amely a

nemzetiségi kérdésben gyökeredzik, nem sejtette meg a proszperitás csúcsfényében a sötét felhőt, amely a láthatár mögött gomolygott. A második, hogy az orosz forradalom, a szláv világ e grandiózus válsága, új lélekzetvételhez juttatta a magyar nemzet politikai vezetőit, néhány éves vagy évtizedes monatóriumhoz, hogy az ország minden erejét koncentrálják új, erős, ellenállóképes magyar lársáddal építsenek föl, mert ellenkező esetben az újra föltámadó hatalmas szláv hullám könyörtelenül elsöpör bennünket históriai útjából.

Fölvetjük a kérdést teljes elfogulatlansággal: Teljesítette-e Bethlen István munkatársával azt a parancsot kötelelességet, amely a saját maga által fölállított történelmi tézisekből folyik? Nem folytatták-e a magyar politikát azon a ponton, ahol Tisza István abbahagyta? Nem volt-e ez a politika egyoldalú, kíméletlen és gyakran kényelmes, nem haladt-e hamis irányban, s nem áldozott-e föl a háború előtti magyar politika útján haladva, soha vissza nem térő lehetőségeket? A kérdésre nem adhat a pártatlan bíráló Bethlen Istvánnak igazat adó választ.

Az a politika, amelynek keserű gyümölcseit ma élvezzük, három ponton végzetesen tévedt:

A társadalompolitika terén azzal, hogy elmulasztotta a keserű, óvatos és józan reformokkal kiszélesíteni a magyar politika társadalmi bázisát. A magyar paraszt, a magyar munkás ma ugyanott áll, ahol állott, amikor Tisza István szemét lehunyta. A termelési politika terén azzal, hogy egyoldalú és erőltetett iparfejlesztéssel megbontotta a gazdasági egyensúly állapotát, amely a magyar mezőgazdaság és érszázasos piacai között fennállott, anélkül, hogy a magyar mezőgazdasági termelést a változó viszonyokhoz és az általunk világhoz alkalmazni megkísérelte volna elsősorban okos bírtok- és szövetkezeti politikával. S végül a kormányzati politika terén azzal, hogy a mecsönkített ország hivatali szervezetét, kormányzati berendezkedését nem alakította át, nem reformálta meg, meghagyta öncélú és nehekes formájában, sőt letette azzal, hogy a hivatali hálózatot kiszélesítette, megrádjította és túlszűfalta.

A tudományos kritika magaslatáról ezt a három ellenvetést kell Bethlen István öngazolásával szembeszögeznünk, de ki ne tudná, hogy e három argumentum mögött mi minden rejtőzik? Mennyi tévedés a személyek kiválasztásában, mily könyöség a pénzkivadásban, mennyi céltalan erőfeszítés, milyen bökényesség érdemellenek jutalmazásában és milyen erőszakos elnyomása jogos és igaz érdekeknek? Hány furcsa, gyanús affér, az ellenőrzés, kivizsgálás, körmökrenzés sorozatos és szüverén mellőzése, hány elnyaglott, elkapkodott intézkedés, mennyi elkésett fölésmelés és mily sok bántó mellőfogás? S hány elmulasztott alkalom!

Balga elvakultság volna tagadni Bethlen István gróf történelmi szerepét és történelmi érdemeit, de épp oly döresség kétségbe vonni, hogy Magyarország utjabbkori történetében nem találni államférfit, aki annyi alkalommal, kedvező s tán soha vissza nem térő alkalommal mulasztott volna el, s oly föltételeken is lércsen választotta volna meg munkatársait, mint ez az erdélyi mágnes, aki a történelem tragikus keresztútján Magyarország miniszterelnöki székebe került. A mindinkább szélesbedő hideg hullangyűrűkben, a növekvő elszigeteltségben, amely minden kivételes talentum tragikumát, a magányban, amely körülveszi, talán földereg Bethlen István előtt is az évezredes politikai igazság, hogy a hatalom kötelez éspedig ma: — elsősorban a tömegekkel szemben!

Jó világítás a lakást otthonmá varázsolja!

Ön büszke szép és elegáns lakására, de ne feledje el, hogy otthonát a jó és célszerű világítás teszi kellemessé és meghitté. A modern gyöngyfénylámpa kiméli a szemet és gazdaságos. — Modern lakásba modern világítást: káprázásmentes és gazdaságos

TUNGSRAM

GYÖNGYFÉNYLÁMPÁI!

RAJNA

saját termésti

1 lit. Tokaji óbor 96 ml.
1 üveg Tokaji szamorodni, 1928. évi 75 ml.
1 üveg Tokaji aszu, 4 puf., 1921. évi 2 p

Kapható:

V. Széchenyi-utca 3. Tel.: 21-9-69. IV. Prohászka Ottokár-utca 10. (Egyetem-utca sarok). Tel.: 83-3-15. VI. József-körút 7. Tel.: 22-3-27. Legközebb mennyiségűt házhoz szállítjuk. Kérje árjegyzékemet!

Apponyi nyilatkozik a Gömbös-kormányról, a parlamentarizmus válságáról és Mussoliniról

„A Gömbös-kormány kevésbé nyomott hangulatot teremtett, de ennek értéke attól függ, meg tud-e tényleg biraközni a mai rettenetes helyzet földadataival“

(A Reggel tudósítójától.) Másfélórás vasárnapi beszélgetés a Rómából hazaérkezett Apponyi Albert gróffal. A főtéma, természetesen, Róma. De a Volta-kongresszus jelentőségének méltatása után szóba kerülnek

a külső és belső politika legidősebb problémái is és az újságírók valóságilag lenyűgözi az az

Apponyi (Gáspár Antal rajza A Reggel számára)

élénk, fiatalos érdeklődés, az a férfias munkakészség és a tudásnak és tapasztalatnak az a páratlan gazdagsága, az az emelkedettség és fölény, amely a 86 éves Apponyi gróf hangjából, mondataiból, ítéleteiből kisérgyök.

Nagy fölkeléssel és odaadással dolgozik most az emlékiratain.

Amikor megjegyzi, hogy a két-kötetes és a két-kötetes körülbelül 500 oldalas mű legelőbb két esztendő munkáját teszi majd igénybe, eltűnődve teszi hozzá:

— Ha ugyan élek meg két esztendőig...

— Aztán egy kis szünet mulva:

— Nem tagadom, szeretném már látni, hogyan alakulnak ki a magyar és a világtörténelem sorsdöntő eseményei. Ami eszelelképességet, különösen ami a szellemi munkát illetik, igazán nem lehet panaszra okom, sőt éppen a szellemi munka az, ami föntart.

Ha nem dolgoznék, úgy érzem, összehomlanék!

Emlékirataimban főleg a történelmi erők működésének feltárása a célom. Ez a munka semmi-cetre sem öngazdáltsra készül. Sőt! Teljes történelmi objektivitásra töreksem. Úgy írok magamról, mintha nem is rólam volna szó.

Vajon a nemzetközi problémák teljesen elvontak gróf Apponyi érdeklődését a belpolitika felé?

— Dehogyan is — feleli —, a belpolitikában eredménynek tekintem, hogy az új kormány valamivel kevésbé nyomott, inkább bizakodó hangulatot tudott az országban teremteni. Azért ennek

értéke mégis csak attól függ, hogy tényleg meg fog-e tudni biraközni a mai rettenetes helyzet földadataival. Mert ha nem, akkor ez olyan visszarámogatást teremtene, amely rendkívül komoly lenne.

En természetesen csak óhajtom, hogy a siker tényleg bekövetkezzék és a legteljesebb objektivitás álláspontján álljak ezzel az új akcióval szemben.

A beszélgetés során újból és újból vissza-

Kötöttárul megszűntetem
féláron árusítom. **SALGÓ,**
Krisztof-tér 2

térünk Rómára, ahol gróf Apponyi életében először 1870-ben járt a vatikáni zsnaat idejében. Azóta nagyot fordult a világ! Tényleg válságban van a parlamentarizmus és Mussolini fascizmusa tényleg alkalmas lenne a bajok orvoslására?

— Nem szívesen beszélek a parlamentarizmus hanyatlásáról — mondja Apponyi —, bár

lehetetlen ennek tüneteit nem látom. Nem szívesen beszélek erről, mert nem látom még világosan, mit lehetne tenni a helyébe.

Olyan állapotot nem tudok elképzelni, amelyben a művelt népek ügyei maguknak a népeknek döntő hozzászólása nélkül intézhetnének.

Ha tehát a parlamentarizmus válságáról komolyan beszélünk és nem csupán bizonyos kellemetlen benyomások által előidézett rossz-kedv hatásának engedünk, akkor csak arról lehet szó, hogy a népek hozzászólásának az eddigiektől eltérő formái találhatók meg. A fascizmusnak Olaszországban elért eredményei nem mondanak ennek ellent. Valamint-hogy ez a tétel

nem zárja ki a fascizmus uralmában szer-zett tapasztalatoknak érvényesülését más nemzeteknél is.

Mert a fascizmus, igaz, hogy egy kivételesen hatalmas egyéniségnek döntő természetű vezérszerepében testesül meg, de ennek

a vezérszerepnek széles népies alapja van, hordozója millióknak fanatikus hite és támogatása.

Amennyiben tapasztalásainak más országokban való érvényesüléséről szó lesz, sohasem lehet számításom kívül hagyni olaszországi káprázató eredményeinek személyi tényező-jét, egy történelmi méretű, kivételes nagyságu egyéniségnek működését, akinek szuggesztív erejéhez hasonlít a történelem kevesei ismer. E szuggesztív erő nem szorítkozik azokra, akik vele személyesen érintkezésbe lépnek. Ez valahogyan, mint dróttalan rádió sugárzás, az ország minden zugában elterjedt és ezt a nagyképességet és szeretetreméltó, de előbb a dolog far niente-t kedvelő, fegyelmet alig ismerő népet a legmunkább és legfegyelmel-zelebb nemzetti alakította át.

Ilyen eredményt csupán intézményekkel nem lehet elérni.

Ezek magukon viselik egy-egy kivételes egyéniségnek hatását is. Az intézmények tűz-próbája az volna, hogy tudna-e és miként továbbműködni ilyen kivételes egyénitől távol-tólános befolyása nélkül is. Az a haladás, amelyet e tekintetben saját föltagadásomban tapasztalok, abból áll, hogy

erre a kérdésre nem tudok föltétlen nem-mel válaszolni.

Olaszországi útjának előzményeit és a római Volta-kongresszus jelentőségét gróf Apponyi a következőkben ismertette:

— Utazásom Rómába abból eredt, hogy az olasz akadémia ez idén Voltáról elővezetett nemzetközi tudományos gyűlést hívott össze és tárgyal

„Európát“

füzte ki, annak megvizsgálását, alkot-e és milyen vonatkozásban Európa még ma is egy-séget és hogy ennek az egységnek mi a

„REKORD“

az ideális európaevő készülék

Főbb előnyei:

dynamikus hangszóró Bakelitház

egygombkezelés; tökéletes szelektivitás; beépített sávszűrő; hullámhatár 200-2000 m

kutatása? Általában a tudomány férfait hívták meg és politikusokkal, hogy úgy mondjam, csak tartkították az összejövetelt. Jelentékeny férfiak voltak ott jelen, különösen Német-országból, de Franciaországból is és a kisebb európai országokból.

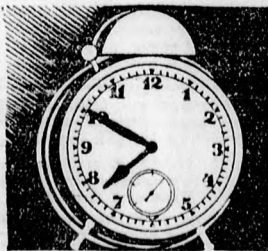
Föltűnően dominált a német elem, amelynek sorából dr. Weber, a nagyhirű heidelbergi nemzetgazdász, tanár magaslott ki, azzal a megállapítással, amelyet, szerintem, fején találta a szöveget és amelynek megvitatásához én is hozzászóltam, hogy Európa az óhozó ha-szonló civilizációval bíró országok és földrészek közül azaz magaslik ki, hogy társadalmi és állami struktúráink egész alapvető bölcsészeti és tudományos vagy szellemi munkáját Európa végezte és végzi még ma is. A tárgyalási nyel-vek a következők voltak: olasz, francia, német, angol, spanyol. Ami már most a négy napon át délelőtti és délutáni hosszú ülésekben folyta-tott eszmecsereinek eredményét illeti, úgy ez a fötmerült műzetek láoszában is, szerintem abban áll, hogy történelmi jelentőségű politi-kai kérdések is a hétköznapi beszélgetések kö-déből fölemelkedtek objektív tudományos megvitatás magaslataira és így

a művelt világ szellemi kiválóságottjainak egy közvéleménye alakuljon ki, amely egy-dül képes arra, hogy bonyodalmas problé-mák megoldását előkészítse.

Tényleg a gyűlésnek atmoszférája olyan de-rüs volt, hogy a tisztultabb léggört mindenki átérezhette. Ehhez természetesen hozzájárul az az egész leirhatatlan atmoszféra, amely Rómá-ban uralkodik és amelyet a Kolosszeumtól a Szent Péter templomig való séta bevisz még az egyszerű turistának a lelkebe is. Az évszázados nagy multnak visszaemlékezése és Szent Péter széklyája megdönthetetlen szilárdságának benyomásai ma összefolytak egy nagy nemzel-nek kibetetlen energiára való ébredésével, úgy hogy abban a zárobeszédben, amelyet a kongresszus idegen résztvevőink megbízásá-ból mondottam, joggal hivatkozhattam arra, hogy az „Európa-probléma“ megvitatására al-kalmasabb helyet nem lehetett volna találni, mint

azt a Rómát, amely Európát létesítette és amely most annak újjászülését készúl eszközölni, erre magát hivatottnak érzi.

Ezenkívül nem hiányzott az érintkezés az olasz politika vezető férfival és hogy ez az érint-kezés rám, mint magyar emberre nézve, lélek-emelő és bizalomtelítő volt, azt alig szükséges külön megemlíteni...

a pontos óra

működik úgy, mint ahogy szabatosan végzi kötelességét a szer-vezetben a

Binaurín

a bélműködés természetes szabályozója

Ez a készítmény, mint „természetes bélregulátor“ a bélmikrobák működését biztosítja. Fontosan hat, nem okoz fájdalmakat, görcsöket, kellemetlen érzéseket. Klinikai tapasztalatok, kór-házi eredmények igazolják, hogy a rendszeresen adagolt kúra, a használati utasítás betartása mellett, biztosítja a mindennapi rendszeres, jóleső ürülést. Gyártja a „Medichemia“ gyógyszer-készítmények gyára Rt. Budapest, X, Hölgy-utca 14. Kapható minden gyógyszerárban. Ara P 2,90.

Gáspár Lajos bajuszkötőgyárost fényes nappal revolverrel megtámadta és ki akarta rabolni két züllött fiatalember

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt izgalmas kiállítás kavarta föl az Erzsébet-körút forgalmát:

— Fogják el! Tolva! Gyilkos!

Két rendőrfőtársörmeister pereceken belül el is fogott a Royal-szálló előtt egy nyurga, 24 évesnek látszó fiatalembert, akit Heller Dezsőnek hívnak és aki megszólt társával Gáspár Lajos, a közmert „Gáspár-bajuszkötők” gyártóját akarta Kertész-utcai irodájában kirabolni. Gáspár vasárnap is bement Kertész-utca 33. alatt levő gyárának irodájába, hogy ott dolgozzon és az utcára nyúló helyiség redőnyét fölfüggesztette. Alig egy félóra volt ott, amikor egy kéz kívülről föltolta a redőnyt és két revolveres fiatal suhaneck rontott be:

— *Halál fia vagy!* — kiáltották. — *Add ide a pénzt, mert agyonlövünk!*

Gáspár nem ijedt meg, hanem dulakodni kezdett támadóival és a bejárat felé hátrált, hogy az egyik kirakatiiveget betörje s a rablótámadásra így hívja föl az utcai járőröket figyelmét. Amikor a suhaneck látták, hogy céljukat nem tudják elérni s a pénzt, amelyet Gáspár az irodában tartott, nem tudják elrabolni, kingeráltak az utcán az utcára és egyhöz zsákmány híján a gyáros kemény-

kalapját vitték magukkal,

amelyet a fogsárol leakasztottak. Az egyik támadó a körút, a másik a Dob-utca felé menekült. Az elfogott Heller Dezső kihallgatása után megállapította a rendőrség, hogy állástalan kereskedősegéd, aki a Cserhát-utca 27. számú házban lakik, elmenekült társát pedig Kozma Istvánnak hívják és ugyancsak állástalan villanyszerelő. Rajtuk kívül

két nő is résztvett a rablótámadásban.

Az egyik Ötörös-Szűcs Anna, aki Gáspár Lajos gyárában mint munkásnő dolgozott és ismerte a helyi viszonyokat, a másik Hajdusik Hermin, a megszólt Kozma István barátjánője. A két nő, miután Heller és Kozma az üzletben „dolgoztak”, őrt állt a Kertész-utcában, hogy idejékorán jelezzék, ha a rablótámadókat észleli fenyegeti. Kozma István vasárnap délután 6 órakor jelentkezett a főkapitányságon: — *Keresem a deklatív urakat* — mondta —, *akik engem keresnek...*

Nyomban megmozdították és elvették tőle a riasztópisztolyt, amelyet a támadást Heller észlelt ki és ő vásárolta a riasztópisztolyt meg a zsánoget, amelyet Gáspár Lajost meg akartak köztönni.

Kis pesti nolesz

Mikor voltak utóljára, este, a Belvárosban? Látják már messziről villódzását a transzparensoknak, a komoly és tréfás villanyreklámok színes fényeit, a sok finom és olcsó portékát a kivilágított kirakatokban? Hogy akar, hogy szerelne ez a város éni, milyen ádozatokat hoz az élet legparányibb útuzó-járdá is, hogy vergődik, erőlködik, hogy hirdeti, milyen büszkén, ha keserves mosollyal is: *szilváros vagyunk, Budapest vagyunk, éni akucunk, nem hagyjuk magunkat!* Komolyan módom, megtehető a fekte Pestnek ez a esillogó kis viadukája, ez az édes, fényes, cifra nyomorúságában is oly nagyurian elegáns Váci-utca, amelynek *vész sebei-ből a felér, ideiglenes vászonintóbbik kélésén keresztül át a piros betük vére: „Ez az üzlet meg-szűnik”, — „Ez az üzlet fölöslik”, — „Likvidáció!”*

A „Nolesz” egyik legelője jelenti: Péntekre virradó éjszaka 1/4 órakor megállt a Rákóczi-utca egyik utcai automatámérlő előtt egy bundás urimóber. Megállt, majd lassan levette a bundáját, leeresztette puhán maga mellé a földre, föllépett szmokingban a mérlegre, behatóan 4 fillért s várta az eredményt. A mutató nekilendült, az urimóber megnézte s leszállt. „*Kilencenkét kél!*” — hirdette ki az eredményt a mérzőközség egyik szóc tagja, mert fölösleges megjegyeznem, hogy a szokalmi mérlegelési produkcióknak fél perc alatt nagy kö-zönsége akad. Az urimóber, egyik legnagyob kö-zönségási intézőnk elnöki rangban álló vezére, ránézett az illetlen és illetéktelen kiáltóra s így szólt:

— *Csak kilencenkét és fél!*
Szólt és sértődötten elbaktatott a sötétben.

Megnősült Baross Gábor, a Postatakarékpénztár volt vezérigazgatója, akire, úgy beszélik, a közeljövő fontai pénzügyi és gazdasági akcióiban is bizonyos irányító és vezető szerep vár. Baross Gábor felesége vidéki földbirtokoszlők leánya, neve Farkas Lívia.

A divat, ugylátszik, nemesak a sleppben idezi nagyanyáink divatját. Valamelyik délelőtt az egyik

dunaparti kávéházban egész közimunkázó „Kranz-chen” áll együtt, az egyik hölgy szvettelt kötött, a másik besztlyt, a harmadik jumpert... Tudniillik már hideg van s a fűtőanyag drágább, mint a Pé-*rhézi csoponnatio*. Megtudtam, hogy a szakás észrevételénl fejlődött ki: előbb csak egy hölgy vett elő közimunkát a retiküljéhl, másnap már a másik is s ma már 15–20-an vannak, akik valóságos hiva-talos órák tartanak a —

Pesti nyomor: a szállóudában lakó fiatal regényíró hat hónapja nem fizetett lakbért. *Fenyegőfűdsz: lefogalás, kilakoltatás!* A regényíró egyelőre le-feküdt az ágyba, hogy ki ne lehessen esukni a szo-bálából s nagynehzen kiesempeszté kofferyni hol-miját mozgítható helyre. Na, de most aztán mi le-gyen? Kitalálta: bevett nyole asztalírt; jöttek a mentők és elszállították a hospítál...

Pesti fény: Gróf Tachernek és ifju feleségének, a volt Sassonoff línek most rendezik be az Andrassy-uton új lakásukat. *Tizenkét szoba, köztük egy tiszta magyar stílusban, roseteg műkines, drága kék, szőnyegek.* A nagy lakásavató sóirné Szilveszterkor lesz. Itt említem meg — bocsánat mindenkitől az önző apropos-ért —, hogy az ide-i „Szilveszter”, a szilveszteri éjszakának ez a vi-dám, jökedvü revüje már készül: *meglepetés lesz egy formában*, mint tartalomban s idén közvetle-nül Szilveszter előtt jelenik meg, hogy mennél pontosabb és érdekesebb előhírnöke lehessen az ide-i nagy öszentendőt temető tornak. Mert *így még aligha bucsuztak öszentendőtől*, mint az ideitől...

Az akt 150 év osztrák művészetében — ez a címe annak az érdekes kiállításnak, amely a mi-nap nyílt meg Bécsben a Neumann és Salzer-gal-riában. Bécsot járt pestiek beszélnek róla...

A Nolesz szerkesztői üzenete: A Ritz előtt álló „Duesenberg” Uhlam híres berlini üzletmber tu-lajdona, aki Középeurópa egyik legnagyobb feztörje zsidőszerint; legendákat beszélnek Uhlamék élet-módjáról, a Lidón és Cannesben adott szóróár-*ról*... Magyar társaságukkal az idén ismerkedtek meg Karlsbadban, ezért látni velük gyakran a két kegyelmes asszonyt, az ifju-zópet és a — mási-kat...

Hírek a Newyork-frontról: Schnürmarchnek, az egyik letartóztatott valutsának a Newyork száll-*lítja* a kosztot a Markóba. Másfél adagot minden nap mindenből. — Más: Mult szombatn hatszón *mentek el*, mert nem kaptak helyet, köztük Winkler osztrák akancetár. — Más: Mészáros

Bélrenyheség, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a „Ferenc József” víz használata a bél-működést kitünően szabályozza. A természetes „Ferenc József” keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Ervin, aki tíz éve „intendánsa” a Newyorknak s legalább egyszer naponta végiginspicálja (persze passzióból) az egész konyhát, *atette az intendánsi teendőket a Newyork-kabará fölött is...* (Sztintén passzióból.)

S végül egy kis társasági szenzáció: A fiatal Károlyi Ferenc gróf, aki évekkel ezelőtt vette feleségül nehéz családi akadályok után a bécsi Bretschneider Verát, a Klepura-koncerten jelent meg először legelőbb mágnásárságban ifju neje-vel...

Fölfüggesztették állásától Frenyó Lajost, a debreceni klinika tanársegédét

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Általános izgalmat keltett az a váratlanul ki-pattant botrány, amelynek középpontjában dr. Frenyó Lajos egyetemi tanársegéd áll, aki állítólag itas állapotban, éjszaka molesztált a klinika egyik betegszobájában két anap ope-rált fiatal nőt. Vasárnap Veráz Gyula egyetemi tanár, a klinika vezetője, figyelmű vizs-gálatot indított és a vizsgálat tartamára Frenyó tanársegédét fölfüggesztette állá-sától.

A vizsgálat adatai szerint a tanársegéd no-veber 13-ára virradó éjszaka vidám társas-*vacsorán* részt a Bika-étteremben, ahon-nal reggel 3 óra tájban itas állapotban távo-zott. A két sértett nőt hétfőn fojja kihallgatni a professor. A Reggel tudósítója fölkereste Veráz tanárt, aki az ügyre vonatkozóan a következő nyilatkozatot adta: A magam hatás-körében, a vizsgálat befejezéséig is fölfüggesz-tettem állásától Frenyó tanársegédet.

A vizsgálat 3–4 napon belül föltétlenül be-fejeződik. Frenyó tanársegéd kijelentette, hogy telje-sen érthetetlen számára az egész dolog és a *betegek valószínűleg csak lázalmukban idéz-hettek maguk elé rémképeket.*

Keresztes-Fischer belügyminiszter e héten dönt a Társadalombiztosító szanálásáról

(A Reggel tudósítójától.) A Társadalombiz-tosító szanálása ügyében ma délelőtt döntő tanácskozás lesz Keresztes-Fischer miniszter elnökletével a belügyminiszteriumban.

Az intézet szanálásáról szóló kormányren-delet és a végrehajtási rendeletek terve-zete már elkészült és a mai értekezleten kerül a belügyminiszter elé.

Előreláthatóan még e héten meghallgatja a belügyminiszter az érdekelteket is és *mi-szel ragaszkodik ahhoz, hogy a szanálási rendelet január 1-én életbelépjen*, a kormányrendeletet rövid időn belül

a 33-as bizottság elé terjeszti. A Reggel megbízható értesülése szerint az OTI vezetőségének szanálási terveze, ame-lyet annakidején ismertettünk, *több módosítá-son ment keresztül*. A munkaadói igazolvá-nyokért járó 1 pengő összegét előreláthatóan 20 fillérré szálítják le és a gyógyszer árához való hozzájárulás fejében orvosi vényenként 20–30 fillért szednek be a biztosítottaktól.

Az eredeti Windfix
a tökéletes és megbízható lögrészlező ablakok és ajtók részére!
Windfix szó a minőség garanciája!
Kérjen díjmentes árajánlatot és bemutatót.
Róth Kornél V. Zrínyi-utca 1. Győrben
Telefon: 827. 63

Minden év szenzációja az Újság-MATINÉJA. Az idén, december 4-én, **Kiadó Tiszviselő! Nyupdíjintézte** Vasárnap délelőtt 1/2 órák a Royal Apollóban tartják meg dupla műsorral és fél helyárrakkal!
A színpadon föllépnek: **Róth Marika, Szász Ilia, Bodán Margit, Mocsányi-Lakos, Vadnai Fászló, Komlós Vilmos, Feti Sándor, Kalmár Pál, Lukner Bécsi.**
A színműkat **Donát Jenő** karnagy kíséri
Továbbá a szezon kimagasló filmudonsága ???

CONGORILLA a dzsungelfilmek csodája
EUROPA LÁNGOKBAN egy amerikai repülőfőzt és egy bécsi lány szerelmi története az U. S. A. beavatkozása idején
Két világfilm egy műsorban!
Csütöröktől
CAPITOL ★ ORION
Első előadás félhelyárrakkal!

Melczér Lilla vasárnapi esküvője az abaujvári kerülettel

A t. Ház harmadik nőtagja „egy anya szeretetével és lelkiismeretességével” foglalkozik kerületével és rokonszenvezik Gömbössel, mert „szakítva a régi rendszerrel, új utakon keresi a boldogulást”

Alsókéked, november 27.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Az abaujvári választókerületnek vasárnap volt az esküvője Melczér Lillával, akit reggel 9 órakor

egyhangúlag megválasztott képviselőnek hírdették ki,

Melczér Lilla, országgyűlési képviselő

miután ellenjelöltje nem akadt. A választók száma 2413, ebből 2190 írta alá Melczér Lilla ajánlást. A kerület 12 községének népe a mai bánatos gazdasági viszonyokat meghazudtoló, ujjongó jókedvvel fogadta Melczér Lilla megválasztásának híreit. Vasárnap délután 5 órakor 150 tagú küldöttség érkezett szekereken Alsókékre, az ősi Melczér-kastélyba, hogy ünnepélyesen átadják a mandátumot. Melczér Lilla kétförnyes kastélyán nemzetiszínű zászló leng; a falusi magyarok hosszú sora éljenezve vonul föl az oroszláncú széles lépcsőn. A terrazon keresztül most lép be a szarvas-agancsokkal és ritka vadásztrofeákkal díszített eszernökbe a ház urnója.

Melczér Lilla, Abaujvár országgyűlési képviselője, a t. Ház új nőtagja.

Magas, szőke jelenség, az ember érzi a szívjóságot okos, mely szeméből, de azt is, hogy parancsolni is tud és vállalni munkát, fáradságot, felelősséget... Semmi asszonyi nincs a beszédmodorában. Határozottan, szabatosan hangszól.

— Először nem a mandátumot köszönöm meg — kezdi Melczér Lilla —, amelyet büszkén vállalom, hanem a kártársakat, hogy

szenvetked és küzdöttek éretem, miattam, amíg elértek céljukat. Az elmúlt másfél évben az én személyemmel együttérezni, mellettem kártani, elismerem, hősies elszántság kellett! Sok olyan választópolgárom van, aki

16 hónap óta nem kapott munkát, mert az átlagános választásokon rám szavazott és azóta is hűséges ragaszkodásával ajándékozott meg. Ebben a kerületben, ezen a vidéken sokat beszélni nekem fölösleges. Ismernek.

Nem pártpolitikust választottak, de embert. Új kormány idején kerülök be a parlamentbe. Gömbös Gyulát nagyképeességű, erélyes, a nép szenvedéseit átérző férfinak tartom, aki

szakítva a régi rendszerrel, új utakon keresi népünk boldogulását.

Rokonszenzettel kísérem oly felelősségteljes munkáját. Mint eddig, ezután is közéleti tevékenységem inkább

KI a legszebb hangú énekes?
RICHARD TAUBER
KI a legjobb komikus?
SZŐKE SZAKÁLL
KI a legszebb naiva?
LIEN DEYERS

ők játsszák a főszerepeket a

HAZUG CSÖKÖK

című filmatrakcióban **HOLNAP DÉCSI CORSO OMNIA**

szociális ténre fog szorítkozni, annál is inkább, mert a ma legidősebbek kérdésének munkaalkalmak teremtését, a munkanélküliség megszüntetését látom.

A mi vidékünk, amelyet a békeszerződés természetes piaciától vágott el, különösen rászorul arra, hogy egy anya szeretetével és lelkiismeretességével

foglalkozunk súlyos bajaival és sötét gondjaival. A termelőszövetkezetek gazdasági rendszerének, amint jól tudják, nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is hite vagyok és e szövetkezetek további kiépítését és szervezését elsőrendű kötelességemnek tartom.

Könyveket letörölni, a munkának becsületet szerezni, a dolgozókat hitükben és reményükben megerősíteni nem szép szavakkal, hanem komoly cselekedetekkel óhajtom.

Ugy állok maguk mellett, mint ahogy maguk az elmult kegyetlen és zivatáros időkben mellettem kártartottak.

A hatalmas esarnok visszhangzik az éljenezéstől. Melczér Lilla minden választójával kezét szorít, ezután a boltozatos folyosókon fölvonul a küldöttség a tágas termekbe, ahol községként adják elő kívánságaikat az új képviselőnek, aki úgy a közületek, mint az

LIPCSEI

grandiózus sikerű árusítása tovább folyik:

KABÁTHÉT

Téli kabátok szőrmézve, bélésessel, — átmeneti kabátok, komplék bélésessel és bélés nélkül:

I. csoport 19.- Pengő
II. csoport 29.- Pengő
III. csoport 39.- Pengő
IV, Apponyi-tér 4

egyesek panaszait szorgalmasan följegyezi. A Reggel kérdésre kijelenti Melczér Lilla, a képviselőház harmadik nőtagja, hogy a keddi ülésen már résztvesz. Este 150 terítékes vacsora követte az abaujvári egyhangú követválasztást.

Huszezerpengős kártérítési pör egy főorvos ellen, aki operáció után 70 centiméteres törülközőt felejtett egy lelkész feleségének hasában

(A Reggel tudósítójától.) Rendkívül érdekes kártérítési pört tárgyalt szombaton a budapesti törvényszék. Az alperes egy nőgyógyász orvos volt, a főperes Kálmán Jánosnak, a pátyi református lelkésznek felesége, aki jómódú földbirtokosaládnak leánya. Három év előtt Borszék professzort kereste föl régi betegséggel és a sebészstanár sürgős operációt javasolt, azt ajánlotta Kálmánnak, hogy forduljon nőgyógyász-specialistához. A műtétet vitéz Horváth Mihály, a Bethesda-kórház főorvosa végezte el, az operációt követő napokban azonban a beteg nem mutatkozott a javulás jelei. Kálmánnak

állandó láza volt, kínzó fájdalmakat érzett, amikor azonban előbb ő maga, majd férje is a főorvoshoz fordultak, vitéz Horváth Mihály kijelentette, hogy a panaszok alaptalanok.

— Onagysága legfőbb baja — mondotta az orvos —, hogy nagyfokú hisztériában szenved és ha újabb fájdalmakról panaszkodna, legjobb rendbehozatni, mert hisztériás betegekkel szemben ez a leghatásosabb gyógyítószköz...

Kálmán lelkész igyekezett is követni a főorvos tanácsát, a több mint két évig tartó „szigorú bánásmód” azonban nem esőkentette Kálmánné panaszait, úgy, hogy az uriaszony ez év elején ismét fölkeresette Borszék professzort. Az újabb orvosi vizsgálatnak újabb műtét lett a következménye és ez az operáció megdöbbentő eredménnyel végződött: dr. Mező Béla magántanár, aki a második műtétet végezte,

az asszony hasüregeben, a vékonybélhez növe, 70 centiméter hosszú és 57 centiméter széles, operációknál használatos törülközőt talált.

Nyilvánvaló volt, hogy ezt a törülközőt az első operáció alkalmával felejtették Kálmánné hasában, amely azóta szinte hozzáért a vékonybélhez. A különös esetet az I. számú anatómiai

intézet is megvizsgálta, minthogy az orvostudomány még nem igen ismert olyan esetet, hogy valaki operáció után három évig éljen 70 centiméteres kendővel a hasában. Kálmánnak azonban elsősorban nem az eset tudományos különössége érdekelte. Fölszólítólevelet intéztek vitéz Horváth főorvoshoz, akitől

a hároméves orvosi kezelés és az újabb műtét beavatkozás költségeinek megtérítését követelték.

A főorvos 100 pengőt ajánlott föl kártérítésül a lelkésznek, amire Kálmánné azzal válaszolt, hogy 20.000 pengős kártérítési pört indított vitéz Horváth Mihály dr. ellen a budapesti törvényszéken. Szombaton reggel 1/2 órakor Kálmánné és a főorvos személyesen foglaltak helyet egymással szemben Bogdán Géza bíró III. emeleti szobájában. A lelkész feleségének ügyvédje, Barakonyi Jenő, előadta a különös kettős operáció történetét, majd vitéz Horváth főorvos zárt tárgyalást kért azzal az indok-

szóts 312

BALL TRADE MARK BAND
LŐSSUTH LAJOS UCCA 11.

KÖHÖGÉS. REKEDTSÉG ELLEN
EGGER MELL Pasztilla
KAPILÁRIS GYÓGYSZERÁKRA ÉS ÉRŐ GÉRIKÁKRA

lással, hogy az ügy nyilvános szellőztetése súlyosan érinti orvosi egzisztenciáját.

Ebben az ügyben nincs helye zárt tárgyalásnak — replikázott Kálmáné ügyvédje. — A főorvos ur voltaképpen gondatlanságából okozott súlyos testi sértés vétségét követte el.

a büntetőeljárás megindítása azonban már elévült, mert az első operáció óta már több mint három év telt el és így kőszerek, hogy legalább a polgári pör folyjék le a nyilvánosság előtt.

A törvényszék el is rendelte a nyilvános tárgyalást, amelyen a főorvos így védekezett: — Tagadom, hogy az általam végzett operáció után bármiféle törülköző maradt volna a felpereső hasüregében. De még ha maradt is, akkor sem engem terhel ezért felelősség. A műszerekre a műtősnő kötelessége fölügyelni.

ha valamilyen műszert a betegben felejtettek, azért a műtősnő felelős.

Egyébként is operáció közben a beteg szív-

működése veszedelmesen hanyatlani kezdett, úgy, hogy minden erőmmel azon kellett lennem, hogy szív működését állítsam helyre és a legsürgősebben be kellett fejezmem a műtétet.

Vitéz Horváth főorvos ezután indítványt terjesztett elő: arra kérte a törvényszéket, hallgasson meg szakértőket, akik igazolni fogják, hogy

operáció alkalmával nem egyszer fordul elő, hogy valamilyen eszközt a beteg szervezetében felejtjenek, de ez még nem minősíthető vétkes gondatlanságnak.

Bogdán bíró nyomban elutasította a főorvos indítványát és csak Mező professzor és dr. Kiss Ede orvos kihallgatását rendelte el arra, hogy valóban megtalálták-e az ominózus törülközőt Kálmáné testében és határozottan meg lehet-e állapítani, hogy a kendőt Horváth főorvos felejtette be az első műtét alkalmával? A két orvost január 10-én hallgatja ki a törvényszék a lelkes feleségnek és a Bethesda főorvosának nem mindennapi pörében.

IDEÁLIS OTTHONA
BETEGNEK ÉS ÜDÜLŐNEK A
Dr Pajor Szanalórium
és Vizgyógyintézet
 BUDAPEST VIII. KER., VAS-UTCA 17. SZÁM
 Bel., Ideg-, Asztma-, szívbetegség stb. felvétele
SERÉSZET, SZÜLÉSZET,
ORTOPÉDIA, ZANDER
Rádiumkezelés,
bélfürdők (Darmbad)

sáról és az országban útlelni kezdtek.

Tilli „kihallgatása” közben azt mondta, hogy a betörést Réti József kályhahétszögűsége követte el, aki ugyancsak a Kender-utcaiban, két házal arrébb lakik. A rendőrök erre házkutatást tartottak Rétinél, azután őt is beleszárták az országára és hasonló módon kezdték „váltani”, mint Tillit. Végül is

kék-zöld foltokkal borítva bocsátották el. Réti vasárnap a főkapitányságon büntvádi följelentést tett Cizmádia Dező, Ficzere Alberti rendőrtörzsmesterek és Simon József őrszobaparnacsok ellen hivatali hatalommal való visszaadás miatt. Elmondotta, hogy éjjel 3 órakor vitték be az őrszobára és mielőtt még megértette volna, hogy miről van szó, úgy elverték, hogy négy nap óta alig tud mozogni.

Vasárnap beszélünk Simon József rendőrfőigazgályhelyettesével, aki a következőket mondotta: — Főlöttes hatóságom ki fogja vizsgálni az ügyet és én nyugodtan várom a döntést. Ha tudnák az urak, hogy nekünk mire emberekkel van állandóan dolgunk, nem csodálkoznának, hogy nem bántunk velük mindig kesztyűs kézzel...

Kaposvárotl fölállítják
Nagyatádi második szobrát
 (A Reggel tudósítójától.) Alig leplezték le nagyatádi Szabó István szobrát, máris teljes erővel megindult az előkészületek a második Nagyatádi-szobor fölállítására. Erre a célra az elhunyt kisgazdavezér szükebb hazájában, Somogy vármegyében, máris 18.000 pengőt gyűjtöttek össze és a gyűjtés eredmények megfelelő kiegészítése után Kaposvárotl fogják Nagyatádi második szobrát fölállítani.

— „A tökéletes választófog” címmel jelenik meg holnap, kedden Berecz Sándornak, a kitűnő politikai újságírónak 335 oldalas nagy munkája, amely az összes európai országok választási rendszereit dolgozza föl és amely az ideai politikai irodalomnak nagyszabású ujdonsága lesz.

Saját tudósítónk a császár
 A korlátlan lehetőségek meglepetésszerű napjait éljük ma, amikor volt fejedelmekből könnyen lehet újságíró és újságíróból — diktátor. Vagy képzeljük el, hogy egy XVI. századbeli alak, világfölfedező, országshódító, condottiere, aki császára lesz a földnek, amelyet fölfedezett — a XIX. században él s egy nagy naplót riportere, rendes házi fiúval. Gondoljunk csak arra a világrészfölfedezőre, aki „newyorki szerkesztőségünk” bolmunkálásra Afrika-ból”, aki mint az óriási Kongo-terület koronázatlan császára, egyúttal saját tudósítónk”, aki miután végigjárt a legvéresebb riportregényeket, arra van itélve, hogy le írja őket, mert Európa és Amerika társaság mögöttes áll, szerződése láncolatból nem engedi ki s a havi fizetése százezer éveseségeti egész Afrikán ezeket a láthatatlan láncolat. Ez Sir Henry Morton Stanley, aki nagy Afrika-járó, Livingstone fölkatatója, akinek regényes életéből a szempontból írta meg Jakob Wassermann, a világhírű német regényíró „Bula Motri” címen. És sürgős kultúrforradalmat a Dante Könyvkiadóknak ezt a becses könyvet magyarrá fordított. Nem a riporterek császára Stanley, hanem császár lehetett volna, ha nem riportert. Az abszolút riportert ő, aki megteremtette, a semmiből hirta elő azokat a hallatlan eseményeket, amelyekből azután a közönség világ és elsőrendű tanulságos egy Stanley-féle újságíró számos élete, aki megalapíthatna volna Afrika dinasztiaját, ha nem szorgalmazta ki olyan híres szerkesztőjét friss riporterként.

Véres és izgalmas választás volt vasárnap Belgiumban

Brüsszel, november 27
 (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A vasárnapi választás Belgiumban nem folyt le simán. Az ország különböző részeiben incidensekre került sor, amelyek különböző súlyosak voltak Eupenben, ahol szocialisták a katolikus unió híveivel tüztek össze. A két csoport között ádáz verekedés támadt, amely egy óránál tovább tartott és amelynek Verbiersből érkezett esendőrség vetett véget. A verekedés során hat ember megsebesült. Kettőn is faluban ugyancsak összehúzó támadt németek és belgák között és itt is esendőrségnek kellett közbelépni. Antwerpenben súlyos összecsapás keletkezett szocialisták és katolikusok között, melynek során tizenegy ember megsebesült, közöttük négy súlyosan.

A harcolók a rendőrségre is számos lövést adtak le. Monsban és a Borinage bányavidékén a szocialisták több helyen megtámadták a liberális szakszervezetek híveit. A verekedés folyamán itt is számos sebesülés történt. Több ember megsebesült Verviersben is. A nyugat-flandriai Mouseronban a kommunista vörögárda megtámadta a keresztény szakszervezetek székházát, amelynek homlokzatát teljesen elpusztították. A helybeli rendőrség tehetetlennek bizonyult. A verekedésnek a katolikus harciszervezetek ellentámadása vetett véget.

Huszárcaákó, pópakalap, puffos uj és hordómuff a téli divat

(A Reggel tudósítójától.) A divatkezőtorok archeológushoz méltó munkát végeztek az idén: visszatértek a középkor. És tudomásul kellett vennünk, hogy ha estélyi ruhánk egészen aktuális, akkor a német várkieszasszonyéhoz hasonlít.

(Brun moyen áge, elütt színű ujjakkal.) Délutáni ruhánk Francois Villon idejéből dának által viselt puffos ujjait a la Aiglon redőzősü köpeny takarja és hogy valami jelenkori dolgot is fölemlítsünk, gyermekkorú szörme, sárly- és jégmadársapkánk is újabb aktuális. Nem is szőva a praktikuság jegyében föllevenedett muflról, amelynek 1933-as sokszereiségéről szegény Mimi Pinsonne mit sem álmodhatott. A szörme, selyem, bársony, söt tollmuflor hordó- és dinnyekülsejükkel

csak kis kezeket tärnek el, de cippásras zsebükben nagy pudortörőket rejtgetnek. A muflorkal és a bársonykezőtükkal kellő gondoskodván a kezek melegéről, annál nagyobb könnyelműség honol a lábaknál. Mert ott bizony inkább a folytonossági hiányok emelik a cipők értékét. Anyagukról, amely antilop, selyem vagy bársony, nem is igen érdemes szólni. Amerikában fehér net-harisnyókkal viselik őket és oly sokat engednek sejtetni a lából, hogy ez már az az Aspasia-korabeli lábkulturával vetélkedik.

Ezzel be is fejezte történelmi hasonlatainkat, térjünk át politikai irányokra: jól megjár az U. S. A. boby-sapka a skótkoekás kötött ruhával, avagy a basquesapkával és a magyar huszárcaákóra emlékeztető s így is elnevezett, kis szörmekerítésű, merésztozzu sapkával, amely vígan konkurrál a komorabb, kerek, magas pópasapkával és a kissé dekoratívabb, de szintén orosz táruval, valamint a Chantecier emléket fölidező kakastoll szegélyezett és viharfrizuraszerűen archa-fésült kis kalapokkal. S mivel ugyis politikánál tartunk, megjegyezhetjük, hogy a struccal megint baj volt.

Őszi nekibuzdulást (az angol struccfarmok fölvirágoztatásáról lett volna szó) harsányan lelküörökölte a gall-keles. Madarak közül e percben még a kakas a legaktuálisabb, míg zörmek közül ruhadszéként a hermelinette, amely ugyan nem is szörme, hanem a bueno-breitschwanz és hermelin egy nevezőre hozott utánzata. Használják pelerinnek, muflnak, sapkának. Színe beige, szürke vagy fehér. Mert a helyzet az, hogy bármennyire divatos a barna, dekoratív a piros, apart a lila és díszkrét a szürke.

megint és mindig a fehér-fekete a legaktuálisabb, ami viszont nem zárja ki azt, hogy karásy előtt, tehát idejekorán, tavaszi kollekcióról beszélve Patou ne jósoljon törhetetlenül léle divatot tavaszra. S megbosszulva magunkat a sok téli szürkeségért, a beigenek egy rózsaszínű árnyalatával ne kezeszessen bennünket. Ráskay Margit

SEGITSUNK-SEGITENI
TÁMOGASSUK-A
KARITÁSZ-SZERVEZETEKET

Három rendőrt följelentett egy kályhássegéd, akit megvertek a Tisza Kálmán-téri őrszobán

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt héten betörők jártak Hartl József Nagyfuvaros-utca 25. szám alatti étkezdéjében, ahonnan 1900 pengő készpénzt és egy aranyórát loptak el. Az étkeзде tulajdonosa följelentést tett a Tisza Kálmán-téri 3. számú őrszobán, ahonnan Cizmádia Dező és Ficzere Alberti rendőrtörzsmesterek elindultak a tettes kézrekerítésére. Mindenekelőtt Tilli József kifutóút kísérték be Kender-utca 33. szám alatti laká-

Félévszázados Muzzeum-Kirúdi óras, ókszerész és ezüstáru cég

magas házbér miatt a régi helyén megszűnik. Nagyszabású karácsonyi vásár keretében összes áruit önköltségi áron fogja árusítani. Az előrelátható óriási forgalom gyors lehonnyolítása végett **ügyes eladókat keres** Olyan jómegjelenésű és föllépésű fiatalemberek jelentkezzenek, akik már e szakmában működtek. Jelentkezés személyesen Harsányi hirdetőirodában (Erzsébet-tér 1) hétfőn reggel 9-től. Személyi és család adatok, eddigi tevékenység ismertetése írásban benyújtandó

„A legszebb európai nő“, Hedy Kiesler, Reinhardt fölfedezettje vasárnap este Budapestre érkezett

(A Reggel tudósítójától.) Erdékes vendége van vasárnap este óta Budapestnek. Körülbelül másfél órával ez előtt az egyik bécsi Reinhardt-színház főpróbáján egy gyönyörű fiatal leánya hívták föl Reinhardt figyelmét. Reinhardt megnézte a fiatal hölgyet és kijelentette, hogy

ez a legszebb nő, akit valaha látott: „az európai szépségideál tökéletes megemlékezője“. Még ott a főpróbán meg lehetett állapítani, hogy a nézőtér szűrése a bécsi társaság egyik legelőkelőbb tagjának, a Wiener Bankverein egyik igazgatójának

Hedy Kiesler, a „legszebb európai nő“ Bankverein egyik igazgatójának

17 éves leánya és a neve:

Hedy Kiesler.

Reinhardt elragadtató kritikája után természetesen már másnap fotóriporterek vették valószínűsítő ostrom alá az előkelő kietzingi Kiesler-villát és vagy 50 fölvetelt készítettek „a legszebb európai nőről“,

amelyek aztán az egész európai sajtót bejárták.

Reinhardt természetesen azonnal szerződést ajánlatot is tett a gyönyörű, elegáns bécsi urileánynak és ezzel a fiatal leány sorsa meg volt pecsételve:

eljegyezte magát a színpaddal.

Azóta már három film főszerepét játszotta el, az egyik „A kisasszony valútája“ címmel nálunk is színpadra került, a harmadikat, az „Extázis“-t pedig most fejezte be az Erdős Kárpátokban, — ahonnan édesanyja kíséretében vasárnap este Budapestre érkezett.

WASSERMANN
BULA MATARI
STANLEY ÉLETE

KALANDOS UTAZÁSOK ÚJ KÖTETE 190
TANTE KIADÁSI

A munkanélküliség tragédiája

— Irta Rajniss Ferenc —

II.

Mi az első feladat?

A világgazdasági termelést a háború megmaradt költségei és a helytelen befektetések következtében 500 milliárd adósság terheli! Az irrott jog szerint

35-40 milliárd kamat- és tőketörlesztést kell belátóhatatlan időnkig, minden esztendőben, természetesen előkora kihatárni a dolgozó nemzetek jövedelméből.

Az utolsó tíz esztendő nemzetközi politikáját és gazdasági harcait az a gondosan titkolt kérdés irányította, hogy a koldussorsra kárhözható holt terheket az egyes országok és társadalmi rétegek milyen arányban viseljék? Gyózők és legyőzöttek, tőkésék, hivatalnokok és munkások ma már beláthatják, hogy az áthárítás mindenki számára ideiglenes hasznot és közös, végleges pusztulást jelent. Az egyetlen józan járható út a világháborús terhek végtelen likvidációja, a békeszerződések becsúsztatásának a háborúutáni helytelen befektetések fokozatos leírása. E hármast alapelvek megvalósítására a természetes következmények erejével épülne föl egy új pénzügyi és hitelpolitika, amely a termelő tőkét régi jogaihoz juttatná és a jelenlegi féltalmatlan munkanélküliséget megszüntetné. A válság ilyen nemzetközi, jogi és pénzügyi rendezését azonban a legközelebbi esztendőben alig remélhetjük, mert minden jel arra mutat, hogy a nemzetközi kapcsolatok — az ünnepélyes konferenciák, ígéretek és egyezmények ellenére — még jobban meggyöngyülnek. Több barátság, kevesebb üzlet! — ez a mai jelző, amit az egyhármadára esett olasz kivételünk és a most megkötött osztrák-magyar kereskedelmi szerződés szomorúan bizonyítanak.

Más országoktól egyelőre semmi komoly segítséget nem várhatunk

széért kell belső gazdasági életünket sürgős, tervszerű és erőteljes beavatkozásokkal megörösíteni. Az éhező ember azt kérdezi, mikor lesz a tervből kenyér? A gyakorlati politikus első kérdése, hogy a tervszerűség és a határozott irányítás, országos viszonylatban, hogy lehet biztosítani? A szakember viszont azt kérdezi, hogy a szükséges gazdasági és szociálpolitikai cselekvéseket milyen értékvizonylatban és egyenlőségi viszonyban kell megtenni? Ez a három kérdés egyformán jogosult és egyformán eldöntetlen.

Magyarországnak nincs semmiféle olyan hivatalos vagy korporatív szerve, amely a munkanélküliség kérdését kilódíthatná veszedelmes nyugalmi állapotából!

A belső vásárló erő összeroppant, mert háromszázmillió pengő munkabér kiesett a legszegényebbek kezéből, százezrek lesik éhesen a bizonytalan holnapot, új és veszedelmes politikai erők seregének a nyomor-tanyák világában, a magyar közegészségügy újra Jeronlott, a nemzeti munkaszervezet képtelen kitermelni a növekvő szociális ter-

heket; — és nincs egyetlen szerv, amely ennek a tragikus folyamatnak országos vizsgálatával és legalább részleges gyógyításával foglalkozna.

A halálos halak életmódjának figyelésére több központi költünk, mint háromszázezer munkanélküli magyar ember halálos sorának figyelésére.

A népjóléti minisztérium megszűnt s a tervbe vett Szociálpolitikai Tanács nem alakult meg. A munkanélküliség kérdése szétfolyik ezer ajtó között a küszöbök alá. Senki sem felelős, senki sem köszítheti elő az össze-függő, de a különböző minisztériumok hatáskörain feketén és keresztbehaladó kérdések egységes rendezését. Még gondolkodni sem tudunk a fölmerülő részletkérdések logikus elrendezésén, mert

nincs munkanélküli statisztikánk,

nem ismerjük az egyes városok és vármegyék igazi helyzetét, nem vettük számba a munkalehetőségeket és nem számítottuk ki, hogy a különböző iparoknak és vállalatoknak nyújtott anarchikus állami segítség milyen hatást gyakorolt a munkapiacra. Ez a szellemi, statisztikai és szervezeti elmaradottság pusztá igéretté teszi a legnemesebb kormányzati akaratot is. Aki a munkanélküliség enyhítésére vonatkozó nemet és angol kormányrendeleteket elolvassa, az a különböző intézkedések mögött az előkészítő és végrehajtó szervek egész hálózatát felelősi föl. Nálunk hiányzik ez a hálózat és ez teszi reménytelenné a munkanélküliség tragédiáját. Anglia, a munkanélküliség és az önkéntes társadalmi segítség hazája s mégis a parlament a múlt hónapban, mint tanácskozó testület, a pártszempontok teljes kizárásával tárgyalta meg a munkanélküliség elleni védekezés lehetőségeit. Ez a lépés nálunk elengedhetetlen szükséglet a holpontról való elmozduláshoz és a komoly nemzeti közakarat megteremtéséhez. Állítasson össze a kormányzat kimerítő jelentést a munkanélküliség jelenlegi állapotáról s a kormányzat időbeli szándékairól és terjessze azt a parlament elé. A parlament pedig mondja ki, hogy ezt a kérdést, mint nemzeti tanácskozási testület kiváncsán megtárgyalni. A parlamenti tárgyalás anyagába föltétlenül fölveendőek volna a

a munkanélküliség, a 40 órás munkahét, a munkaalkalmak szaporítása, a közmunkák, telepítések és a pénzügyi födözet kérdései.

A parlamenti tanácskozás és a kormányzat részletes program megállapítása után, a második követelmény a Nemzeti Munkügyi Hivatal fölléptése! Kell egy olyan hivatalos szerv, ahol az összes szálak összefutnak s ahonnan minden komoly kezdeményezés elindul. Gazdát kell adni a munkanélküliség kérdéseknek, olyan szervezetben, amely az érdekelteket, a munkásokat, munkaadókat, a tőkét és a parlamenti képviselőket közös egy-ségbe fogja s kiterjedt intézkedési joggal rendelkezik. Csak egy ilyen szervezet tudná valóra

váltani azt az ígéretet, hogy segély nem, — de munka lesz. Addig azonban — a hidegben, nyomorban és elhagyatottságban élő sokezer családnak adni kell!

Sofort-programnak nyilvánvalóan csak a szervezett karitás maradt.

A múlt héten Pécs városa adott példát az egész országnak, a társadalmi erők mozgósítására. A pécsi Szociális Hét több ezer embert mentet a közvetlen pusztulástól s átvészelteti velük azt az időt, amíg az országos tervszerű munka megindulhat. Ezt a munkát csak a sürgős tudományos, törvényhozási és állami cselekvések sorozatában lehet elvégezni s annak érezhető hatására a társadalom, a gazdagok és jómódúak kötelessége minden áldozattal meghozni, hogy ez a szerencsétlen nemzet a dolgozó élet és a társadalmi erkölcs sóvárgott partjainak közelében maradjon.

A

CSILLAGFÉNY

hónapokig tartó kutatás eredménye. Amit mérnökök, vegyészek sora nem tudott megoldani:

megbízható Goldberger-minőség eddig ismeretlen olcsó áron

sikerült elérnünk rendkívül nagyarányú gyártással és a termelési költségek erős csökkentésével.

A Goldberger név nemcsak minőséget garantál, de azt is hogy új anyagunk

fincm izlésű divatos minifák

sorozatában fog megjelenni.

Jövő héten többet!

Hölgyek jól jegyezzék meg:

CSILLAGFÉNY

Goldberger Sám. F. és Fiai Rt.

JAN KIEPURA

óriási sikert aratott filmje:

ÉJFÉLI SZERENAD **Palace**

Minden előadáson leszállított helyárrakkal

Érdekes hollywoodi magyar-olasz válópör és még érdekesebb magyar-amerikai házasság

(A Reggel tudósítójától.) A hollywoodi magyar kolónia két népszerű és ismert tagja indított egymás ellen válópört:

Vidor Károly

Vidor Károly, a Metro-Goldwyn rendezője és felesége, Frances Vidor.

Vidor Károly pesti fiú, technikát végzett, majd művezető lett egy berlini mechanikai üzemből. Innen került a filmhez: a berlini *Fellner és Somló* filmgyárában kezdte pályafutását. Tíz év előtt ment ki Hollywoodba, ahol rövidesen *Korda Sándor* titkára, majd segédrendezője lett. Korda távozása után ő továbbra is a Metro-

Goldwyn-gyárnál maradt, több rendezőnek dolgozott, azután egy nagy film ünlő rendezésével bízták meg. E film folytatásánál ismerkedett meg a magyar rendező egy fiatal színésznővel:

Karen Morley-val, aki ugyszólván pilla-

natok alatt szádületes filmkarriert futott be.

Miss Karen család neve Mildred Linton, orvosnőnek készült, de egy filmben „felfedezte” és a gyönyörű orvosnőjélt otthagya az erveletmet és három év alatt megbabonázta az amerikai közönséget. A magyar rendező és a fiatal színésznő egymásba szerettek és Vidor Károly bejelentette feleségének, hogy válni akar. Az aszszony minden további nélkül beleegyezett a válásba. Vidorné, aki ismert és keresett ruhatervező, a magyar kolónia körében rendkívül népszerű, mert olasz létére tökéletesen megtanult magyarul és házában főzik:

Karen Morley

a legizlelebb paprikásesirkét egész Los Angelesben.

A válópör befejezéséhez közeledik és így de-

Svábhegyi Szanatórium

subalpin (430 m.) diétás gyógyintézet

Már heti 140.— pengőért

tökéletes szanatóriumi ellátást nyújt orvosi felügyelettel, 5-szöri étkezésal, vizkúrával, fűtésel együtt. A legideálisabb őszi-téli üdülőhely.

ember első hetében már megtarthatják a Morley-Vidor-esküet, amely, persze, a filmvilág nagy eseményének ígérkezik...

A Reggel érdekes főtátele a Hungaria-Vienna vasárnap délutáni nemzetközi mérkőzéséről: az osztrák kapus, Horeschowski, elboxolja a labdát a támadó magyar csatárak elől

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala útján is

Nevelőintézetek, iskolák:

NÉMETORSZÁG

Katholikus leánypanzionátus apácák vezetése alatt.
Berlin-Charlottenburg, Königsberg 23.

Családias. Háztartásn. Nyelvek. Zene. Sport. Időszerei árai. Prospektus.

KOX-téle Leánypanzionátus, Drezda.
Lindengasse 3. Nagyszőri villafokvés. Előkelő. Nyelvek. Zene. Sport. Iskoláztatás. Prospektus.

MARTHA-HEIM

evangélikus kiképzőiskola. Frankfurt an der Oder, Bergstrasse 175
Háztartásn. nyelvek, zene, sport, egészségés fekvés. Jelkísmeretes főllgzelet, olesó árai. Prospektus.

Le tudja Ön ezt rajzolni?

Próbálja meg és küldje be a rajzot pontos címének közlése mellett. Amennyiben a kísérlet megelégedésünkre sikerül, akkor küldünk Önnek egy 32 oldalas színes folyóiratot *„Wege zur Kunst”* címmel, amely legnagyobb érdeklődésre fog szolgálni. Ebben arra keresünk lehetőségeket, hogyan lehet egyszerűen és foglalkozásának földadása vagy lakóhelyének megváltoztatása nélkül szabad óráiban művészi és hasznos eredményekhez jutni. Éppen ezért ne habozzék és küldje be még ma a rajzát. Címezze pontosan:

Mal- und Zeichen-Unterricht G.m.b.H. Berlin W9, V.

CECILIENHEIM (Vöröskeresztgyöl) HANNOVER, Lelsewitzstrasse 51. Gyermekotthon (6 éves korig) és gyermekkertésznői és csesemépolónői iskola. Prospektus.

HAMBURG, Graumannsweg 15, KOZMETIKAI ISKOLA. Grote A. főnökön személyes vezetés alatt. Teljes orvosi kozmetikai kiképzés, vizsgával. Hathavi kurzusok a legfelkészítetebbetek mellett. Legnagyobb dísmerek. Prospektus.

Schwester vom armen Kinde Jesus vezetése alatt: PENZIONÁT ST. ANNA, DUSELDORF, Prinz Georgstrasse 2. Legkorosabb berendezett intézet. Felsőliceum, reálgimnázium, női felsőiskola, háztartási és kertészeti iskola, ipari oktatás, nyelvek, zene. Prospektus.

Vorschaukloster! St. Mauritz—Münster i. W.

Felsőliceum. Felsőági. Államilag dísmert továbbképzés. Háztartási iskola, nyelvek, zene, egyszerű fekvés, kitünő berendezés, dísmert kiváló intézet, egészségés, bőséges ellátás, mérsékelt árai. Prospektus.

OSNABRÜCK-MAHNE

EVANGÉLIKUS HÁZTARTÁSI ISKOLA PENZIONÁTUSAL. Legszöbb trüdi fekvés. Modern berendezés. Nyelvek, zene, sport. Prospektus.

Felsőliceum és leányos leányok részére. Miasszonyokhoz címzett nővérek vezetése alatt. KÖLN, Georgplatz 12—13. Nyelvek, zene, iskolai oktatás. Prospektus.

RECHL BEI BONN. Ursula Liceum és Pensionátus. Általános műveltség továbbképzése és kíméltése. háztartási iskola, ipari oktatás, varrás, szabászat, kézimunka, könyvelés, egészségés, szép fekvés, kitünő berendezés, kert, teniszpályával, nyelvek, zene. Prospektus.

Hansa-Gildermeister

felsőbb magániskola. HANNOVER, Hedwigstrasse 13. Államilag dísmert reáliskola, gimnázium, érettségi, internátus. Nyelvek, zene, sport. Prospektus.

PENSIONHAUS BRODE. Berlin-Schöneberg, Akazienstrasse 5. Különbösen diákoknak és diákleányoknak nagyon alkalmas. Szép szobák, kitünő ellátás, központi fűtés, kert. A város központjában. Prospektus.

Marienschule, pensionátussal

Opladen, bei Düsseldorf. Liceum és nőiskola. Háztartásn. Nyelvek, Zene. Prospektus. (Katholikus nővérek vezetése alatt.)

Deutsches-Kolleg, Bad-Godesberg, am Rhein

(Bonn mellett). Elsőrangú intézet fluk részére, internátussal, Gimnázium, reálgimnázium. Nyelvek, Zene, Sport. Egészséges nagyszöri fekvés. Prospektus.

Főzés, sütés, varrás.

Berlin W. 35.

Diáknők otthona. Csendes, szép fekvés. Schule der Hausfrauen am Karlsbad 12 Prospektus.

ST. ANTONIUS PENZIONÁTUS, Rheinallee 5, Godesberg am Rhein, Bonn mellett. Katholikus nőiskola. (Nővérek vezetése alatt.) Háztartási és gazdasági oktatás. Liceum. Nyelvek, Zene. Egészséges, szép fekvés. Kitünő ellátás. Prospektus.

RITMIKUS GIMNASZTIKAIKISKOLA (Dalcrose) hivatásos kiképzésre. Edith Prang, áll. kép. tan. vezetése alatt. KÖLN, Titusstrasse 20. Prospektus.

Kath. Lyzeum u. Frauenschule Ratingen bei Düsseldorf

(Nővérek vezetése alatt.) Nagyszörien berendezett, egészségés fekvésű, modern intézet, pensionátussal. Középsőiskola. Háztartási és gazdasági iskola. Nyelvek, Zene, Sport. Mérsékelt árai. Prospektus.

Megszüntetik-e az egységes párt kizsárdacsoporiját?

(A Reggel tudósítójától.) Sztranyavszky Sándor legutóbb Mayer Jánossal, Schandl Károllyal és Csizmadia Andrással tanácskozott az egységspárti kizsárd frakciójának megszüntetése ügyében és

közvetítette Gömbös miniszterelnöknek azt a kívánságát, hogy a többi frakciókkal együtt szűnjék meg az egységes pártban a kizsárdacsoporjt működése is

és ehhez képest mondjanak le a szokásos zavari értekezletekről. A kizsárdacsoporjt vezetői a kívánságot szemben kifejtették aggodalmukat, rámutattak arra, hogy a kizsárd havi értekezleteinek megszüntetése és általában a kizsárdkivánságok rendszeres megvitatásának mellözése nem szolgálna a kormány érdekében sem. Végleges állásfoglalásra azután nem is került sor. Megállapodtak abban, hogy az egységspárti kizsárdképviselőket legközelebb megbeszélésre hívják össze, de erre értekezletre meghívják Gömbös miniszterelnököt és Sztranyavszky pártelnököt is.

KERESKEDŐK! IPAROSOK! reklám

Legelőszöbb és leghatásosabb a jó kirakatvilágítás olesó

elektromos árammal.

Különleges kedvezményes egységár. Felvilágosítást ad az

ELEKTROMOS MŰVEK

V. Váci-ut 74. szám. Telefon: 90-4-00.

St. Cathérine hires ünnepe Párisban

Nagy nap Párisban november 25-e: Szent Katalin napja, a világhíres párisi midnettek védőszentjéé, amelyet minden évben farsangi külsőségek között, nagy fölvonulásokkal, pokoli zajjal és jókedvvel ül meg a párisi utca. Zenével, kezükben kis virágcsokorral vonulnak föl a midnettek ezredei St. Cathérine szobrához, ahol azt ünneplésesen megkoszorúzzák s órákig hullanak a kis csokrok a szent lábához, halából a védelmért, amelyben a szent Páris legédesebb gyermekeit, a midnetteket részesíti. A Reggel fényképe azt a jelenetet örökíti meg, amikor a midnettek újföngő tümegeinek jelenlétében a védőszent szobrát megkoszorúzzák a Rue de Cléry sarkán.

Nem divatjamult

hanem divatos **Holzer minőségű** árunk kerülnek

hihetetlen olcsón

eladásra:

ruhák . P 25.—, 12.50 és **7—**
kabátok ... P **29** .50-tól
bundák P **49** —től

Holzer

nődivat- és szőrmeáruház IV, Váci-utca 26

figyelmeztetett rá, hogy ott keressem. Azt mondja erre a vasuti: „Hallatlan, ebben az országban mindenki a más érdemeit mutatja le.”

*

Főikel a székéről, föl és alá kezd sétálni a szobában.

— Az ötödik kerületi előjáróságon volt valami dolgom. Az irodakiszasszony nem akart beereszteni a főnökéhez. Idegességemben fogom a botot és egy kicsit rácsapok vele az asztalra. A kisasszony ránnéz, föláll, bemegy a főnökhöz, rögtön kijön és azt mondja, hogy tessék beköszölni. Beamentem, pár perc alatt vegeztem s amikor kijövök — a főnök maga is kikísért —, azt kérdem a kisasszonytól, hogy be kell-e mutatkoznom, vagy megismert? Azt mondja, kérem, megismertem a — botját.

— Csak úgy harsog a szoba a nevetésétől.
 — Hát még ilyen fölismerésben nem volt részem soha! Mondom, hát hogy van ez? Hát nem engem ismert meg? Azt mondja, már **mutatták magát nekem ezzel a sárga botjával.** Az irodafőnök is nevetett.

— Lám — mondja az irodafőnök —, az ember soha tudja, mit tartanak jellemzőnek ebben az országban.

*

— Most már szeretném tudni — szölok —, honnan való ez a híres bot?

Azt mondja erre:
 — Bemegyek egyszer *Az Est* szerkesztőségébe és ott az egyik munkatárs egy vadonatúj és szokatlanul készített bottal jár körbe. Mindenkinek megmutatta, még akkor Budapesten nem volt ilyen bot. Bambuszbot, négy oldalán legalyulva. *Áznap érkezett Párisból.* Nagyon megtetszett. Kapacitáltam, hogy adja el. *Százmilliót* adtam érte.
 — És ez az a bot?
 — Ez.

Most már aztán ideje, hogy rátérjünk a tárgyra, másképp ebből a cikkből sohasem lesz cikk. Erre gondolok szomorúan, de ezt nem mutatom. Inkább nevetek, nevetgélek. Nevetgélek a botra. Együtt nevet velem. Mindketten nezzük a botot, mint valami esodát. *Simonyi Mária* bejön és föl nem foghatja, mit nezzük, minek örülünk. De mi csak tovább nevetgélünk. Hehe. Hehehehe. He. He.

— Akkor mentem a *Reneszansz-színházba*, akkor volt a „*Buzakalász*” utolsó próbája. *A bot miatt rögtön borzasztó érdekes ember lettem és Simonyi Mária ezért lett a feleségem.*
 — Szóval — szólok meg *Simonyi Mária* — erre el lehet mondani, hogy *botcsinálta boldogság*...

Móricz Zsiga jókedvűen bólogat a felesége megjegyzésére.

— Ebben az országban, bizony, a bot a boldogság szimbóluma... **Bálint Jenő**

Írók beszélnek

Móricz Zsigmond

Ebbe a sárgában a bot a boldogság szimbóluma 1932. XI. 23.

Móricz

életemben nem láttam...

Beugrik. Az arca, *Arany Jánostól örökölt arca*, egyszerre hullámozni kezd, mint a folyó, amibe kavicsot hajítottak.

— *Olyan ez a bot, mint a mesék büvös pengője.* Ha az ember kiadja, visszatér. *Kolozsváron egyszer elvesztettem.* Nagyon bánatos voltam, eltemettem, emléket állítottam neki. Három hónap múlva egyszer csak szól a telefon. *Fiatal lányhang: egy kolozsvári urilány jelentkezik azzal, hogy megtalálta és elhozta a botomat.*

— Nagyszerű.
 Bámullatnál nézem a botot. Ott fekszik egy öblös fotelben, haránt. Mintha halgatná ezt a beszédet, öröla. Istenbizony. A fejét el nem mozdítja, de ide sunyít az egyik szemével...

— *Egyszer, Szegeden, a Tisza-szálló ruhátárában hagytam.* A portással halálosan összeveszttem és kétségbeesve utaztam el. Az állomásomhozam jön egy uriember és azt mondja, hogy amikor előző nap Szegedre érkeztem, a botomat a vasuti kupéban felejtettem. Ő átadta egy vasutasnak, menjék a ruhátárba, biztosan ott lesz. *Bemegyek a ruhátárba, ott a botom.*

— Nagyon érdekes.
 Sugárzik.
 — Borzasztó megörültem neki, megsimogattam, mint a hűsége kutját, aki visszakerült és hazajötttem Budapestre.

Na, ez sikerült. Megkerült kétszer is. Na, talán most már térünk rá a tárgyra, gondolom. De ő csak a botot nézi.

— Amint megérkezem a pályaudvarra, hoztam jön egy vasuti. Azt mondja a vasuti, hogy a botot megtalálta, tegnap ő helyezte el a ruhátárba. Mondom neki, hogy evv ur már

A botja. Olyanféle sárga színe van ennek a botnak, mint a tajtékpipának, amit alaposan kiszitáltak. *Ez a bot mindig mellette van, otthon is letérül valahol a sarka közelében, mint valami házőrző kutya.* Nem szólnak egymáshoz, de egy világért nem hagynák el egymást. Mennek, vagy ülnek egymás mellett, ő és a bot. *A botot nézem, de őt figyeltem.* Nagy oroszlanfeje esőndősen rajtam pihen. Hízik, hogy tetszik a botja. Szép egy bot, mondom megegyezően.

Rázom a fejem, hogy nekem nem lehet ilyen. nyelek hozzá, de szép, de igen szép egy bot ez. Remek egy bot, hiába. Ilyen szép botot

Most vásároljon már karácsonyi vásárunkon

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákóczi-ut 72-74

HIREK

A hét hőse Schleicher

Lehet, hogy csak a most következő hét hőse, de bizonyos, hogy a viharos német események legfőbb mozgatója e szögletes állu, szélesen acsolt arcú német generális, aki karrierje javát a háború után futotta be. Hívös, kemény pillantású, keskeny és egymásra szorított ajkai, magas és esontos homloka nem árulnak el csak erőt és akaratot. Kissé brutális erőt és talán egyoldalú és makacs akaratot, pedig ebben a porosz katonában több lakik, mint amennyit külseje elárul. Hajlékonyság és simulekőnyesség, rendkívüli kombinációs képesség, finom tapintat és páratlan emberismeret. Nagy színészi hajlam, kitérő módor, kedélyes társalgóképesség és mindenekelőtt megtévesztő szeretetreméltóság. Ezzel a furcsa jellemi vegyüléssel emelkedett a magasba Schleicher őrnagy a háborút követő években, így nyerte meg minden fölébvalója bizalmát s ezzel a képességeivel építette ki főnöke, Grünert tábornok háta mögött az a hivatali gépezet, amely a tábornokot hadügyminiszter székéből és Brüninget a kancelláriá méltóságából kiemelte. A német válság legutolsó főlvonásában sem szerepelt Schleicher tábornok a nyílt színen, de a színfalak mögött az ezerujjú gépmester titokzatos szerepét ő töltötte be. Az ő műve Hitler lejárata, az ő eszméje volt a horogkeresztes vezért, aki súlyos anyagi zavarral küzd, mert óriási szervezőképességű alkalmozottait nem tudja fizetni, megkínálni a kormányalakítással, de egyuttal teljesíthetetlen feladatokhoz fűzni a megbízatást, s az ő agyából fakadt a diabólikus gondolat, úgy bogozni és forgatni a válságot, hogy az új elnöki kormány, amely természetesen újból csak a porosz urak köréből kerülhet ki, mint egyetlen elképzelhető megoldás, mint az utolsó mentőhorgony szerepeljen a tömegek előtt. A játék, amelynek mestere Schleicher tábornok, nehéz és veszélyes. Kinek a kezében van az utolsó kártya, azt e perben senki se tudja, csak annyit látunk, hogy a kártyákat, amelyeknek forgásától Németország és talán Európa sorsa függ, e szürkezuhanos bűvészt tartja ujjai között.

— Vidéki előfizetőink figyelmébe! A mai napon postai befizetéstől mellékelünk azon előfizetőink lapidányaihoz, akiknek az előfizetése november 30-án lejár. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a megújítást kellő időben küldjék be, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen. A Reggel kiadóhivatala.

A Reggel vasárnap délutáni (4 órától éjjel 2 óráig) új telefonszámai: 452-97, 460-43.

— Enyhe, változékony idő. A Meteorológiai Intézet vasárnap déli prognóziája a következő: Enyhe, változékony idő várható, főként az ország nyugati részén eszék.

— Tízperces tünnetes lesz Debrecenben a szigorú adóvégrehajtások és transzferálások ellen. Debrecenből jelenti A Reggel tudósítója: A debreceni kereskedők társulata vasárnap délelőtt ígátott gyűlésen elkeseredetten tiltakozott az adóvégrehajtások és transzferálások könnyűtelensége ellen. Határozati javaslatot fogadtak el, amelynek értelmében szerdán délelőtt az összes debreceni üzletekben tízperces tünnetű munkaszünetet tartanak. December 4-én a debreceni iparosok és kereskedők együttes ülést fognak tartani Vági István elnökletével és ezen a gyűlésen közösen fogják megbeszélni a szigorú adóvégrehajtások és transzferálások elleni küzdelem módját.

— Meghalt Márkus Pál nyomdaigazgató. Vasárnap délután két nap szünetes után meghalt Márkus Pál, a „Pester Lloyd” nyomdaigazgatója, aki 23 éven át töltötte be ezt a tisztelet. A kiváló szakember iránt, aki felelős és fia gázol, széles körökben általános részvétel nyilvánul meg.

— Érdekes külföldi kísérletet egy magyar rádiókészítő. A Telefonvárás hí. kísérletet folytatott külföldön nagy teljesítményű adóállomások közvetlen közelében és ezek alapján már úgy építette meg új típusú „Olimpikon” dinamikus hangszóróval egybeépített, egyhangolombos rádiókészülékét, hogy azzal az új budapesti nagyadó működése közben is a külföldi adóállomások tökéletes selektivitással vehetők lesznek.

ZSOLDOS

előfizetői központosított
magánvadászok,
érettségire

VII, Dohány-utca 84. Telefon 42-4-47

— Churchill: „Egész Európa újabb háborúra készül.” Londonból jelenti: Winston Churchill a „Sunday Dispatch”-ban a két év óta folyó leszerelési vitát undorító képmutatás üzemének nevezi. Mindegyik ország a lefegyverzés és a béke pózában katonai előnyöket igyekeznek önmagának biztosítani. Egész Európa újabb háborúra készül. A gyáratat úgy rendezik be, hogy percek alatt átérhessenek hadiüzemre. A vezérkarok katonai tereken, a kormányok politikai csoportosulásokon dolgoznak, de a békeszólamok áradata azért szakadatlanul tovább hömpölyög. Nem szabad Angliának új európai kötelezettségeket vállalnia és meg kell erősítenie tengeri, légi és szárazföldi haderejét, hogy megvédhesse a szigetsországot élelmiszerellátását és a birodalom egységét.

— Kifosztották Lipták Pál egyetemi magántanár lakását. Lipták Pál egyetemi magántanár, aki az Elnök-utca 22. sz. házban lakik, vasárnap reggel följelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek alkölcsal behatoltak lakásába, föllesztették a szekrényeket és több ezer pengő értékű női és férfifejérműket vittek magukkal. A rendőrség nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

— Kétfélmillárd 370 millióra csökkentik a csehszlovák költségvetés deficitjét. Prágából jelenti A Reggel tudósítója: A jövő évi költségvetés kétfélmillárd koronás deficitjének eltiltására a költségvetési bizottság az állami közigazgatás költségeinek 403 millió koronával való lecsökkentését tartja szükségesnek. A köztisztviselők fizetésének lecsökkentésével 709 millió koronát lehet megtakarítani. További intézkedésekkel le akarják szorítani a költségvetési keretnek 1½ milliárd koronával, a főmunkad 370 milliós hiányt pedig megfelelő pénzügyi műveletekkel kívánják eltiltani.

— Vázsonyi-émlékünnepély volt vasárnap Szolnokon. Szolnokról jelenti: Vasárnap délelőtt Vázsonyi Vilmos-émlékünnepélyt rendeztek a városban díszteremben. Szabó Barna megnyitóböszede után Morócz Baba Vázsonyi Vilmos verseiből szavalt. Virág Gyula budapesti ügyvéd emlékböszédeben kiemelte, hogy Vázsonyi már harminc év előtt foglalkozott azokkal a problémákkal, amelyek a mai magyar politika gerincét alkotják. Az ünnepély dr. Vázsonyi János országgyűlési képviselő beszédével fejeződött be.

— Gimnazisták bombahamerényletet követtek el tanáraik ellen. Bertinből jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnapra virradó éjszaka Neustettin város lakosságát heves robbanás döbröszte föl álmából. Az Augustastrasében a Hedvig hercegnő gimnázium néhány tanulója Thiede iskolatanácsos lakása előtt bombát akartak fölvábotani. A bomba, amely hiperman gán vörös foszfor és kállumkorlát keverékéből állt, idelelőtt fölrobbant és Mix Meinhart neustettini 18 éves gimnazistának balkeztét leszakította és arcát megszebesítette. A rendőrség megállapítása szerint éretlen diáksínyről van szó.

— A textilkereskedők vasárnap szenvedélyes hangú gyűlésen tiltakoztak a gyárosok konkurrenciája ellen. Vasárnap délelőtt több mint 400 textilkereskedő gyűlt össze a Lipótvárosi Körben, hogy tiltakozzék a gyár- ipar egyrésztnek a kereskedők ellen irányuló verseny ellen. Gál Jenő elnök megnyitóböszédeben azt fejtegette, hogy a mai időkben egyes előnyös helyzetben levő gyárosok nem emelhetik hasznukat olyan eszközökkel, amelyek a kereskedősztyálist egzisztenciális érdekeit veszélyeztetik. Nem engedhető meg, hogy állami kedvezmények segítségével fölépített gyárak a gyártási haszon mellett még a nagy- és kiskereskedőket hasznát is maguknak biztosítsák. Utána Neumann Lajos, a Cobden Szövetség alnöke nagy elkeseredés közben beszélt arról, hogy ugyanazok a nagyiparosok, akik az állami kedvezmények folytán hatalmas vagyonhoz jutottak és kar- tettekkel szereztek egy Európában paratlanul álló ipari örökséget a közéletben, most már detail üzleteket is nyitnak, hogy a gyártási haszon mellett a kereskedők hasznát is lefoglalhassák. A következő fölszóla, Stein Lipót azt kívánta, hogy a kereskedelmi miniszter még a karácsonyi szöveg előtt zárassa le a gyárak által alapított üzleteket. Benkő Sándor, Lukács Miklós és Stein Imre fölszólasa után Szezzler Béla azt indítványozta, hogy a kereskedelmi alkalmazottakat is vonják be a kereskedők akciójába.

— A fogaskerekű vasút állomása előtt elgázolt egy rendőr. Az Olasz Fasorban a fogaskerekű végállomásával szemben vasárnap délután a Bp. 28-790. sz. autó, amelyet Klein János sofőr vezetett, elütötte Szék József 38 éves rendőrtörzserőst. A rendőr súlyos állapotban szállították a mentők az Új Szent János kórházba. A rendőrség nyomozást indított, hogy kit terhel a felelősség a balesetért.

— Faber József temetése. Hosszas, hőiesen viselt szenvedés után meghalt esztőrökön a Herzog-klinikán Faber József, a Reggel kiváló szedő-munkatársa. Ugysován utolsó pillanatig, utolsó lehelletéig ott állt a szedőszekrény előtt, ergázzakkal kellett kórházba szállítani, ahol, sajnos, már nem lehetett segíteni rajta. Vasárnap délelőtt temették a rákoskeresztúri róm. kat. temetőben, kollégáinak nagy számu részvétele mellett. A Reggel szerkesztőbőszéde szintén képviselte magát régi hirdetésbőszéde temetésén, annak koporsóját a nyomdászalárdára megható dala mellett böszötötték le a novemberi köd- ben örök nyugalomhelyére.

Roulott-étel-ital, ha gyorsan elronjtja, Fél pohár IGMANDI gyorsan helyrehozza!

— A Calligariak Pesten. A Royal Orfeum új műsora- rának szenziója a két Calligari testvér, akik világ- viszonylatban is legelőször excentrikusok. Rajtuk kívül nagy áruja a műsornak egy japán léncso- port, az egyetlen, amely most Európában vendégsze- repel.

G-GÉJE

mindig tiszta, szája mindig kellemes lesz még a legerősebb dohányosnak is, ha naponként pár szem Diana sőborszesz- csokoládét fogyaszt. — Ára csak 4 fillér. Mindenütt kapható.

Ami a Noteszből kimaradt

Vasárnap este érkezett vissza Párisból Pódk Sári, aki ma reggel már próbálni kezdi a Massary- darabot a Vigaszínházban. Zsazsa hat éve nem lé- pett föl a Vigaszín- házban és erről a kö- vetkezőket mondja:

— Hat éve nem járt- szoltam a Vigaszín- házban, mondjam azt, hogy örülök, hogy hat év után újra járt- som! Nem mondom, nem mondom köz- helyeket. Különben sem szeretek már be- szelni sem, az ember eladja az autóját, mert a sofőrök meg- utáltatják vele, na, szinte kimondtam, hogy majdnem így vagyok valahogy a színházzal is... A darab fönyleg nagyon

jó, nagyon kedves, a Vigaszínház jól teszi, hogy előadta. Egyebet mit mondjak? Decemberben majd eljárom a szerepet, akkor majd mindenki meg fogja mondani a véleményét. Harmadik- estendei játek után szőr teszek egykét- én is, szőrgaszitelt játszom én is. Eddig nem voltam szőr, most majd megtanul, hogy mi a külön- ség...

— Csalások sorozatát követte el egy bank- tisztviselőkből álló szélhámos társaság. Békés- gyuláról jelenti A Reggel tudósítója: A rend- őrség Benesik Zoltán budapesti magántisztvis- lő följelentése alapján letartóztatta Ginczer Dénes budapesti, Róth Endre, Rosenfeld Endre és Maksa Ferenc békésgyulai banktisztviselő- ket, akik Gazdálkodók Beszerzési Szövetkezte néven egyesületet alapítottak és ennek leple alatt nagyarányú szélhámoságokat, biztosít- sági, hitelzési csalásokat és öadéklisskasz- tásokat követtek el. Az ügyesség 20 rendbeli család büntette és 18 rendbeli család vétsége címen emelt vádat a letartóztatott tisztviselők ellen.

— Friedrich István és Lázár Miklós a polgárság jövőjéről. A Magyar Polgári Blokk jövő vasárnap december 4-én délelőtt Il- kor tartja évi közgyűlését a Zenakadémiá emeleti termében. Dr. Nagy Lajos fővárosi bizottsági tag be fog szólni a nemzeti szolidarista mozgalom munkájáról, amely a terme- lők és fogyasztók érdeklőssége alapján szervezi a polgárságot. A közgyűlésnek politikai jelentőséget ad Friedrich István és Lázár Miklós országgyűlési képviselők részvétele, akik arról fognak beszélni, hogyan segíthet a polgárság saját erejével mai nehéz sorsán. A gyűlésen vendégek is megjelenhetnek.

— Halalozás. Fivőnt Oszkár nyugalmazott altá- bornagy Bécsben 78 éves korában meghalt. Annak- időjén tagja volt Ferenc József katonai irodájának.

— Letartóztattak vasárnap egy sikkszaszt miatt körözött fogtechnikus. A főkapitányságra vasárnap előállították Mishovits Lajos 30 éves fogtechnikus, aki ellen az ügyesség hosszabb idővel ezöltt körö- zést adott ki család és sikkszaszt miatt. A fogtechni- kusi kihallgatása után letartóztatták.

— Fűhívjuk a nagyérdemű közönség figyel- mét, hogy a 36 éve főnálló Butoersarnok Sző- vethetel föltelte most V. Gróf Tisza István- nak 18. szám alatt, fölőzlete pedig VIII. Jó- zsef-körut 28. szám alatt van. — Másol üzlete nincs s össze nem tévesztendő a gonbamódra elszaporodott „Butoersarnok” nevű üzletekkel.

— A volt krasznajarszki hadifogoly december 7-én este 8 órakor az Edison-kávéházban (Teréz-körut 24) hajtrál összejövetelt rendeznek. Levélbeli érdeklődések Székely, F. Báthory-utca 20 címre küldendők.

— A jó éhéd koronája egy csúszka fakelától 6-8 dr. finomra omlt Meint-kevel 1 liter friss vízzel három tess- zük. Amint forni kezét, kétszer röviden föltöröljük. Azután leveszünk a tűzről és 5 percig főve, állni hagy- juk, majd leszűrjük. Meint Gyula rt.

— A hölgyek halálját érdemelte ki Lipeszi Vilmos éés (IV. Apponyi-ter 0) a múlt héten rendezett ruhahétöl és most kabátokkal és komplexál folytatja a példátlanul ócsa árúszat. Ajánljuk a t. hölgyek figyelmébe, hirdé- tésnek minden betűje a valóbságnak felel meg.

— A MEFTER ez évbni utolsó személyhajója Budapest- ről Mohácsra e hó 29-én, Mohácsról Budapestre 30-án indul.

Csillár- vásár

meglehető olcsó árakon!

Rádiók és villamoskészülékek nagy raktára

Általános Gázizzófény és Villamossági Rt

VIII, József-kürt 42. IV, Váci-utca 27-33
VI, Teréz-kürt 50
Kedvező árféltételek

— Egy orosz herceg családi kincseinek elrablásával valódi főnököt, — egy prágai pék-mestert, Prágából jelenti *A Reggel* tudósítója: *Nagmatulán*, baszkir herceg 15 éves korában csatlakozott az oroszországi cseloslovák légióhoz és a légionistákkal együtt Prágába került. Itt pékinsnek állott be egy külvárosi sütőházba, amelynek tulajdonosát most följelentette a millió koronát érő családi kincseinek elrablása miatt. A baszkir herceg ugyancsak nagy nehézségek árán kicsempesztte a bolsevista Oroszországból családijának régi ékszereit, drágaköveit, platina- és aranyrudait s ezeket prágai grafitálmál helyezte el. A pék írást is adott erről a hercegnek, de az elismervényt, revolvert szerezve homlokának, elvette tőle és most tagadja, hogy a kincseket átvette volna. A fantasztikus bűnügy már foglalkoztatta a bíróságokat és a herceg most új bizonyítékokat hoz föl arravonalkozóan, hogy a pék-mester elrabolta az ő családi ékszereit.

— Puky külügyminiszter meggyógyult. Puky külügyminiszter a múlt héten influenzában megbetegedett és négy napig az ágyát őrizte. Állapotában vasárnap javulás állott be, úgy, hogy ma délután már átvetheti hivatalát.

— Gázol megmérgezte magát egy MÁV-főllügyelő felesége, Vasárnapi délután a Táltos-utca 6. számú ház lakói észrevették, hogy *Lieszkovszky János*, ny. MÁV-főllügyelő lakásából erős gázszag árad. A lakásban ekkor már holtan feküdt a vasuti főllügyelő felesége, aki, amíg egyedül maradt otthon, kinyitotta a gázcsoport, hogy megmérgezze magát. Lieszkovszky Jánosnak holttestét a bonctani intézetbe szállították.

— A görög lovaregylet versenylovakat vásárolt Budapesten. *Dominique Denise*, az athéni lovaregylet egyik igazgatója egyhétit itt tartózkodás után tegnap utazott el Budapestre. Idősebb és fiatalabb lovaregylet vásárolt, amelyek már be is vagoniroztak és utnak indítottak Athénbe. A lovakat odahaza árverésre fogják bocsátani, mert a görög istállókban nagy hiány van telivérben.

— TIPUSBOROK A TOKAJHEGYALJÁN. E kérdést megoldotta a Tokajhegyaljai Bortermelők Pincészervelete, piros állami védjegygel ellátva, minden utánrendelésnél ugyanazt a minőségű bort szállítja. Kiváló fajborait 60 fillértől 7 pengőig forgalomba hozza vezérképvisellete: *IV, Váci-utca 56. Telefon: 815-46.*

— Az Iglió Diákszövetség december 3-án este 8-kor a Pócs-vendéglő (József-tér 1) termében misorós összejövetelt rendez. Ferenéz Tibor főkapitány, Kazay László iglió öregdiák, főelővalóságok, Uray Margit, Utry Anna, Ignáth Gyula, Szilágyi Imre zeneszámokkal fogadják közreműködőt, Hoffer Dező ügyvéd költeményeit adja elő.

— A görögül esemőt Nagy Sándor vágta ketté. A fájdalmas görögöket a Binaturin előzi meg, mert a Binaturin a hétköznapi természetes szabályozója.

— Kutatmányozás. A „Kutatmányozás” új száma dr. Raitsits Emil szerkesztésében megjelent. V. Csáky-utca 19.

Sürgősen vegyen

M. kir. Államsorsjegyet

A legalkalmasabb ajándék Mikulásra, karácsonyra

Főnyeremény

40.000 aranypengő

17.000 nyeremény 250.000 P értékben

Húzás december 6-án (Mikulás napján)

Sorsjegy ára:

Egész 3.— Fél 1.50

Kapható a fővárostól, bankokban, sorsjegyjárusítóknál és dohánytüzsdékben. Postai rendeléseket a pénz előzetes behirdése után azonnal teljesít a m. kir. Pénzügyigazgatóság, Budapest, V. Szalay-utca 10.

NÉVJEGY

Lázár Miklós nagyon kedves volt. Ezt mondta, a házigazda szíves gesztusával: „Bereendezek neked egy sarkot a lapban, írj, amit akarsz.” Ravaszágból mondta így, mert tudja, hogy ez a legnehezebb. Ha én állandóan azt írnám, amit akarok, föltűnő rövid ideig szerepelnék csak a magyar irodalomban. Egyezünk meg talán, hogy majd csak azt írom időnként, amit lehet. Ebben, akik ma újságot írunk, meseterek vagyunk. Ez is sok, mert Magyarországon újságot nemcsak írni tudnak, hanem, ami nehezebb, olvasni is. Nincs az a hivatalos cenzor, aki szigorubban kéckeruznána, mint a magyar újságíró, egyedül a szerkesztőségi szobában, egyedül felelősségével. Sajtópör alkalmából mondotta egyik nagyon értelmes, szellemes bíránk, komolyan és meggyőződéssel: „Nem méltóság, hogy a vádlott igazat írt. Az igazság gyakran lázító.” Ezt megszívleltem. A magyar betű hivatalos őrci nem panaszkodhatnak, ez a sajtó kitanulta a mesterség fortélyát: úgy mondaní el az igazat, hogy ne lázítson. Pályatársaimat figyeltem, s megtanultam e tíz esztendőben, hogy a jó újságíró mostanában az, aki legalább annyi cikket nem ír meg, mint ahányat megír. Nem panaszkodhatom, velem általában kedvesek, otthon is, máshol is, amit megírok, azt kiadják. Ez nem jelent sokat. Van egy különös cenzura, éberebb, mint a hivatalos, amely idegeimben működik, a magyar sajtó ideghálózatában, érzékenyen és erőteljesen vezet az újságíró kezét. Pártatlan vagyok: nemcsak ideháza. Külföldön a kommersziális, a társadalmi cenzura talán kegyetlenebb, mint a politikai. Mit használ, ha Léon Daudet, vagy a bohóc Fouchardière megírhatják, hogy a miniszterelnök hülye, a pénzügyminiszter korrupció, a legfelsőbb számvevőszék elnökét kislányokkal látták kapuzás után a Luxemburg-kertben a bokrok között, amikor nem írhatja meg, hogy a Goncourt-díjat egy irodalmi svindler kapta, mert a kiadó hirdet a lapban, vagy hogy az új női divat izléstelen, ahogy azt a londoni „Times” hősiesen elkörtölte egy alkalommal, amire az angol konfekcióipar hosszú időre bojkottálta a tisztas sajtóterméket? Igen nagy élvezettel olvasom például Theodore Wolff hétfői kifakadásait a „B. T.”-ben, ahogy könnyök a jelkén, s kiadja Papennek, vagy Hitlernek az apait és anyait, ami mindenesetre könnyebb és veszélytelenebb, mint megírni például azt, hogy a német filmek izléstelenek és ostobák. Papen nem hirdet. A német film hirdet.

Nem rossz, gondoltam. „Írj, amit akarsz”. Első látogatás alkalmával, amikor a vendég újságíróval csak leadja névjegyét, idegen helyen, ha még oly szívesek is a háziak, illik csendesen viselkedni, a vendég nézi a plafont, köhint, vizsgálja a vendégszoba akasztókáját, s csak a legszükségesebbet beszéli. „Írj, amit akarsz”, gondolom és dohogok. Igaz, egyebet írni nem is érdemes. Meglepetésekkel telített magyar-írói pályámon velem is megesset, mint mindannyiunkkal, akinek neve, mondjuk, olyan közkeletű a forgalomban, mint egy szárvíz elnevezése, hogy valamelyik sziniszagatónk azt mondta, udvariasan: „Miért nem ír nekünk darabot?” Többnyire ezt feleltem, udvariasan: „Mert olyan darabot, amelyet Ön előadhat, én nem írok meg, s olyant, amelyet én írni szeretnék, Ön nem adhat elő.” Meglepő, milyen igazam van néha. Az újságíró mégis szordinosabb, mint a szinpad rettenetes hangerősítője. Újságban néha még el lehet mondani valamit, ami nem lázít, csak éppen közel jár az igaz-

Jó reggeli után- Jól kezdted a napot

Ezt elérheted valódi Franch kávépötlékekkel izesített Kathreiner Kneipp malátakávéval.

sághoz. Mi az, újságot írni? Kitapintani a tüne-ményt, ami nyers anyag még, s csak pillanat múlva lesz publikus és esedékes, nevű nevezni a jelenséget, amikor még formája sincsen, helyére tenni az eseményt az időben, címket ragasztani rá, s rögtön katalogizálni is, megállapítani jelentőségét, összefüggéseit, következményeit... Különös mesterség. S aki csinálja, egy kissé bába, s egy kissé tenyérszűz, egy kissé enciklopédista, s egy kissé cigányprimás, s egy kissé író, akit a szent céh, az igazi írók nem vesznek egészen komolyan... Kinos mesterség. „Írj, amit akarsz.”

Hát, ha gondolod... De elidőztem itt, bocsáss meg, az illetenban olvastam, hogy első látogatásnál nem illik sokáig maradni.

Márai Sándor

— A lengyelítők kiszagdák meg akarják peticionálni Jankovich-Bésán mandátumát. *Balatonboglráról* jelentik *A Reggel*-nek: A lengyelítők kerület független kiszagdapártja szombaton igen népes gyűlést tartott, amelyen a kerülethez tartozó községek küldöttségeivel képviseltették magukat. A gyűlésen egyhangulag úgy határoztak, hogy gróf Jankovich-Bésán *Endre mandátuma ellen petíciót adnak be*. Vasárnap a handy független kiszagdapárt vezérével dr. Mandorf Emil fővárosi ügyvéd bejárta a községeket és már egész sereg jegyzőkönyvet vettek föl.

— Házasság. Martens Cézár német bir. főnökes, tart. tüzérhadnagy, a budai evangélikus egyház presbitere, r. t. titkár, december 7-án, a vári evangélikus templomban tartja esküvőjét özvegy jendárfi Vázy Kálmáné, szül. rotenfelsi Roth Magdával. — *Vohl Ica, Vohl Sámuel* leánya, december 4-én köt házasságot Szerencsen Almann Jenővel.

— **Quick lunch** (Rögtönzött ebédsültek) elnevezéssel — amely amerikai eredetű — Európa összes nagyobb országaiban egyterítéses ebédsülteket szolgálnak föl, amelyek egy sültből és főzelékből állanak és kevés pénzért egy gyorsan elfogyasztható ebédnek felelnek meg. A Corvin Áruház is bevezeti ezen újítást gyönyörűen berendezett éttermében, próbáképen november 28-tól, hétfőtől kezdve. 60 fillért e héten Sertésborda roston, hentes módon, Borju-ermeskek körítve, Szalontüdő tükörtojással, Párisi filet burgonyapürével és salátával, Paprikás-szelet galuskával és Vagdalt cotelette párolt káposztával és pirított burgonyával közt lehet válogatni. Előrelátható, hogy a közönség ezen újítást a mai viszonyokra való tekintettel hamar meg fogja kedvelni.

— **Szenvedő nőknél a termézetes „Ferenc József” keszervíz** könnyű, erőlködés nélkül való nélkülülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

NEM KELL RÉGI

elavult hangszer vásárolni, ha alkalmi áron akar pianóhoz jutni.

MIKOR UJ

hangszert kap egy jobbfejta használt pianó árában, szűri garanciával 10 évre, elsőrangú kivitelben.

Alkalmi áreszállítás csak karácsonyig!

MUSICA zongoragyár Bemutató-terem VII, Erzsébet-kürt 43. (Royal Apollo)

Sanghai bombázása

Gárdos Herta

„Sztambul” szőnyegüzem

V. Vilmos császár-ut 14. sz. udvarban. — Telefon 814-05

Kézvel csomózott magyar perzsis föltűnő olcsó áron. Vétel-eladás. Legjobb bevásárlási forrás. — Művészeti javítások. — Mosás.

A szabóipar csodája!

Mérték szerint finom szövetszövetmaradékainkból mindenféle színben, dívtáros hárszongyallal készítettünk. Öregünk 25 éves múltja garancia arra, hogy ez nem üres reklám.

„Versenyszabóság”, Rottenbiller-utca 4/a, I. em.

— A szellemi szükségmunkát korhatárhoz és értésülési bizonyítványhoz költötték. A Reggel értesülése szerint fővárosi illetékes körök a most időszerű szellemi szükségmunkát 24 és 50 év közötti korhatárhoz és értésüléshöz költötték. A többségi pártok tudvalevően úgy állapodtak meg egymással, hogy a szükségmunkára alkalmazandók létszámából bizonyos kontingenst lekötötték a maguk számára. Erről a kontingenstről most lemondottak és a sok-sok ezer kérvénynek átvizsgálását és elintézését a polgármesterre, a két alpolgármesterre és az illetékes IX. ügyosztályokra bízta. Egyébként a szükségmunkára alkalmazottak számát föl fogják emelni, mert a közművek teendőit ellátását, amelyet eddig önzetlenül és ingyenesen végeztek az egyes kerületi buzgó hölgyei, most a szellemi szükségmunka keretei között fogják elvégezni. Így a szellemi szükségmunkások ismert és már egyelőre 800-ban megszabott száma jónéhány százzal, valószínűleg 500-zal, emelkedni fog.

— Megtámadta a rendőrök egy részeg társaság. A Bérkocsis-utca 29. számú ház előtt vasárnapra virradó éjjel nagyobb csoport zajongott. Horvát XVII. István rendőrmester esőndőre intette a társaság két leghangosabb tagját, Sidlonszki József 26 éves vascsatargályost és Jurenka László 29 éves napszámot, amire a két fiatalember a rendőrré támadt és hangos fenyegetések közben a falhoz szorította. Mintegy 10 ember csoportosult meg a rendőrmester körül, aki erre szipbába fújt, hogy segítséget hívjon. Csakhamar a helyszínre érkezett Peczere Albert rendőr, aki társa szorongatott helyzetét látva, kardot rántott és kiszabadította Horvát őrmestert az embergyűlésből. Sidlonszki Józsefet, akit több karpasapás ért, a Rókus-kórházban reszesztették első segélyben, majd Jurenkával együtt előállították a főkapitányságra. Vasárnap mindkét fiatalembert kihallgatták, majd hatóságilag közeg elleni erőszak miatt megindították ellenük az eljárást.

— Fordót megoperálták. Detroitból jelentik: Henry Fordon vasárnap sérvműtétet hajtottak végre. A műtét jól sikerült, a beteg kielégítően érzi magát. A műtétet dr. MacClure hajtotta végre, akinek kórháza Fordtól eddig több mint 10,000,000 dollár adományban részesült.

— A kereskedelmi alkalmazottak vasárnap tiltakozó nagygyűlést tartottak a vasárnapi munkaszünet föllüszegése és a szombati záróra meghosszabbítása ellen. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének főszer- és elnökszervezeteként a vasárnap nagygyűlést tartott, amelyen tiltakozott a vasárnapi munkaszünetet december 4-étől és 15-étől való föllüszegése ellen. Kasehanszky Sándor elnöki megnyitóját után Vigh Lajos azt hangoztatta, hogy a rendelőt a munkanélküliséget növeli, mert a rendelő következtében az állásnélküli kereskedelmi alkalmazottak elcsúsznak és évből a szokásos karácsonyi kisegítő munkaalkalmaktól. A zárórának későbbre tétele a munkások nagyrésze is helyteleníti. Propper Sándor képviselő felszólalása után a gyűlés kívánta, hogy karácsonyt megelőző este az összes üzleteket délután 4 órakor zárják be és karácsony két napján az üzleteket tartsi zárva, hétköznapokon pedig az üzletek esti záróórája 7 órakor legyen.

— Életveszélyes dolog az adóbehajtás Portugáliában. Lisszabonból jelentik: Portugáliában a lakosság megtámadott egy káplárt és hat bennszülött katonát, akik az adóbehajtásnál segítettek. A káplárt és három katonát agyonverték, kettőt megsebesítettek.

— A párisi új éjszai divat legnagyobb újdonsága a nagy penderdoboz, a főkötös, „Big Jim”. Gyönyörű mintákban kapható a fölerakatal, Arkanzas Váci-utca 29. alatti üzletben.

— Reklámfotografálás. A Révész-Bíró fotóművész-műterem izléses és artizánus albumban gyűjtötte össze legszebben sikerült reklámképeit. A reklám ma már nélkülözhetetlen, a meglepő ötletek világversenye viszkodik ma a fogszatók, a vásárlók filéjéért és nagy gondtal, páratlan ötletességel készülnek a plakátok. Az ötletnek és izlésnek ebben a versenyben előkelő helyre küzdötte föl magát a két fotóművész, akiknek az egyéni sajtáságuk, hogy reklám-műlapjaikat mindig egy uralkodó ötlet sajátossága dominálja és ezt az ötletet raffinnál részletességgel dolgozzák ki.

— Az „átközött” kihívás megkínálya az Ön a munkában és a pihenésben. Használjon dr. Egger Mellpasztillát, amely megszünteti a köhögést és a rekedtséget.

— Legújabb éjszai és téli nélkülajpudonságok nagyon olcsó árakon Holzer divatházban; jelenleg IV. Váci-utca 26.

— Kiszéledik a Mikulás és karácsony. Gondoskodják ajándékokról. Vegyen m. kir. Allanszerjegyet, amelyel alkalmas nyugt szerzéses esetben 40,000 ar. P nyereségre. Kapható minden dohányüzletben.

Levél

a nagyfiu édesanyjához

A Reggel legutóbbi számában e helyen közöltük Krúdy Gyula „Levél a fiatalemberhez” című cikkét, amelyre az elmúlt hét folyamán sok levélbeli válasz érkezett a szerkesztőségbe. E levelek egyikére válaszol a „Levél a fiatalemberhez” szerzője.

Hála istennek a természet magasztos benedezése folytán elsősorban az anyákat érdekli az a kérdés, hogy mi történik gyermekeikkel, amikor ők már nem lesznek.

Nem is kell tünődni sokáig e problémánál, hogy miért van közelebb az édesanya az apánál az élet kritikus pillanataiban.

Igy intézte el az a Nagyság, aki mindnyájunk fölött van. A világokat föntartó Erzés az édesanya szívében látható a földi tekintetnek, amely Erzés a Napokat és Holdakat éppen úgy kormányozza útjaikon, mint a gyermekével harján vándorló koldusszasszonyt.

„...Mi, Anyák a szívünkkel, a jószágunkkal, utolsó rongyainkkal támogatjuk őket; biztatjuk őket. Amikor mi is kételkedünk, amikor csak az Istenben bízunk; amikor az emberek-től ugyan mit is várhatunk ebben a tönkretett, önző világban, ahol mindenki, azaz legtöbben csak saját maguk jólétével törődnek!” — írja „egy szenező anyja a sok közül, akinek neve igazán nem fontos”.

— Igen — mondtuk, amikor az Amehéz értünk a mai Zrínyi Ilonák egyikének levelében. — Akkor volna csak igazán nagy a baj, ha még édesanyjuk se volna azoknak a mai zilált, kusa, a napsugárba már alig nézelgető, csak a győzelem, álomtanulmányt élt ismerő fiatalembereknek... ha már édesanyjuk se volna.

*

De hát azért az édesanyoknak se kell kétségbeesni a gyermekeik, a felnőtt fiak miatt.

Nem lesz az mindig úgy, ahogy K. I-né írja, hogy: „En is egyike vagyok azoknak az anyáknak, akik emberfölötti küzdelem folytatólag nagy családjuk eltartásáért, — akinek a családjában sok ily elkeseredett, türelmetlen, nem hogy érvényesülni, de magamagát eltartani nem tudó, tanult, képzett, kedves ösemhez hasonló gyermek él és nagykorúságában keserű szájjal kénytelen lenyelni azt a kenyert, amit apa, anyja szeretettel, de mélyes fájdalommal szerez meg akkor, abban a korban, amikor gyermekeinek már inkább csak a segítségére, mint további eltartására számított.”

Igy ír II-ik Zrínyi Ilona, második imakönyvében, amit a mai Rákóczi-főlökhöz intézne...

Es az imádság éme passzusánál ime egyszerre küldi mélyeséges lelki fohászkodását a Legmagasabb trónusa elé a Tegnap és a Ma.

A Tegnap tarja el ma is a Mát.

A Mának, — bár ha begyepsedtek volna is sirdombjai amott a mult időben, a békeévek hön visszaállított alkotásai és a háborus csatamezők hollé- és bus emlékezt-járta tájai fölött keringő gondolatokon, — a Mának még mindig szüksége van a Tegnap karöltésére, támogatására bizonytalan bukdácsolása közben.

Nem lehet a Mát magára hagyni a Tegnapnak, akár hogy elfáradt volna is a felejtethetetlen viszontagság, a korabeli nemzedéknek minden esontját, izmát megropogatót és hátsien végrehajtott leendői után sem.

Csak nézzen a főként szárnya alatt melengő Zrínyi Ilona, az elmult hitvese, az első Rákóczi arcképe, — amely a legenda szerint olajban és berámázottan őszült meg, amikor családja és hazája z. vésznapok következtek.

Sok minden másképp történt volna a magyar történelemben, ha ezt a megőszült arcképet gyakrabban nézegettük volna.

A Mát, — a féli égboltozat alatt mind ködösebb, vad szaga, az ádventi róraté-misek hajnali bizonytalanságú levegőjében, — a Mát még mindig két karral kell fogni a Tegnapnak.

Nem tud jární, mert nem tanították meg erre sok-sok esztendővel a bibliai özvörz után se. Még mindig újjászületni és nem

Jövő szombaton

75 -szőr

Trja haduaz

BELVÁROSI

lehet tudni milyen lesz, mire a szakállá meg-nöl. Egy köd, amelyből csak bizonytalan hangok hallatszanak.

...Ézért csak mondjunk egy imát a Tegnapért és a Holnap mellett.
(1932 november 27.)

Krúdy Gyula

Hangversenyek

MA: BÉCSI FILHARMONIKUSOK
Bruno Walterrel este 8-kor a Vigadóban
Főpórába d. u. 4. Vigadó.

Erica, Mozart g-moll, Siegfried-idill.

Bérletből fennmaradt néhány jegy estére és a megmaradt jegyek a főpórára egész nap Koncertnél. (Telefon: 884-64.) Pénztár a Vigadóban délután 3 óratól.

RICCI CSÜTÖRTÖKÖN.

A Filharmóniai zenekar közreműködésével, vezényel Dohnányi.

A II. hangverseny ismét zsúfolt ház fogja ünnepelni a II éves hegedűsenit, aki budapesti hangversenye óta egész Európát meghódította. Népszerű helyárák! (Koncert.)

PIATIGORSKY-CELLŐEST PÉNTEKEN

Koncertbérlet III. est.

Bérlet jegyeit 2-án délig tartjuk. Jegyek 2-10 pengőig Koncertnél.

VIGSZINHÁZ

SZOMBATON,
DECEMBER HÓ 3-ÁN
ELOSZÓR

NAP-
LEMENCE
ELŐTT

Gerhart Hauptmann új színműve

Ünnepi előadás a költő 70-ik születésnapja alkalmából

MODERN KABARÉ

1932

29

KEDD

Bapka a generális
premierje

MÉG PESTEN SOHA NEM LÁTOTT SZENZÁCIÓ!

2 CALIGARY és 11 világattrakció

A ROYAL ORFEUM VARIETE MINDEN ELŐADÁSÁBAN

Rendkívül olcsó helyárák. Előadások hétköznap 1/5 és 1/2 órák, vasárnap 3, 6 és 9 órák. Kedvezményes jegyek minden előadásra érvényesek.

Reggeli levél

1. Rablóbanda a Magyar Színházban

A naplópokád állandó gangsterrovata úgy látszik, egy este különös foljamatot indíthatott el M. Verneuil francia vígjátékíró agyvelejében. Úlvén a Café Weberben, éjfélután, egy vacsorauláni fin mellett és olvasván a „New-York Herald” éjféli, párisi kiadásában, hogy a Lindbergh-baby rablót just sem sikerült még az U. S. A. rendőrségének elfogni, hirtelen a homlokára csaphatott: oltat, hiszen ez egy nagyszerű vígjáték! Lindbergh-baby hirtelt raboljunk egy — Lindbergh-ladyt, a rabló legyen modern, elegáns, erőszakos, mint a Boverly-bojok, vagy a Pioggi-gang vezérei, szeressen bele az asszonyba és... és szombat este már magyarul is láttuk az egész franco-american gangsterhistóriát a Magyar Színház színpadán. Azt hiszem, hogy ennek a, gyönyörű díszletekben, erős italok gőzében s fekete havannák füstjében eljátszott rablósdi-játéknak, azonkívül, hogy az alakjai kizárólag a szerző fantáziájában élnek, más különösebb hibája nincs. Foly, folydogál, csergedezik a mese az elengedhetetlen három fölönadson keresztül a szellemes befejezésig, amikor is a férj maga küldi el feleségét a sexappaleesen elragadó rablóvezérrel, — mert a szerző pokoli ügyességgel a rablót állítottatban végig a férj barátjaként is szerepelteti... Bámulatos: a darab, amelynek témája rablás, főszereplői rablók, valamely magasabb, de előttünk érthetetlen okból minden izgalmat annyira kikapcsol az akcióból, hogy úgy érezzük magunkat, mintha a kellemes aromával füstölt darabnak nem volna valahogy ereje, — hogy is fejezzem ki magam: mintha nikotexes cigarettát szívünk volna... A szép és dekoratív László Mária játssza az elrabolt hölgyet, gyönyörű ruhákban, kigyózó vervevel és temperamentummal, mintha az élete árán is szénsavat szeretne kivevni a daraból, mint a pezsgőből. Kulturált, finom, tehetséges színésznő. A rablót Törzs játssza, Pagnol Topánának méla emlékeivel a duplaszerp áruház részében, diplomata eleganciával a gangstervezér ábrándosan megható jeleneteiben. Góth, Z. Molnár, Berky Lilli staffage-trióján kívül Mely szancziós maszkja és Tarnay küssé levekerizű original amerikai gangsterje érvényesül, de Gózon például, mint a rablók házgondnoka, küssé terézvárosi izü. Gara díszlettervező eggyes. Hellai Jenő fordítása aranyréteghént vonja be a darab ezüst karikagyűrűjét, amely végül is — s ez volt a darab célja — az egyik férfi újjáról a másikéra vándorol... Gratulációk: M. Verneuil, Paris, ha jól emlékszem, Rue Miromesnil 4...

2. Lipinska, a Terézkörút vöröshaju háziúndéce

A Terézkörúti Színpadnak évről-évre vendége Lipinska, az a rézvöröshaju kedves kicsi nő, aki gyermeket bajjal és szénes bonzú-humorral orosz, angol, zsidó, francia és magyar szövegeket ad elő zongora, gitár, ukulele- és harmonikakísérettel mellett. Nehéz volna leírni róla, hogy a heravód szanzenmüvészetnek fél-istennője, mert a színpadi glóriát nem is keresi azokban a pillanatokban, amikor előad. De kétségtelen, hogy él és virul a színpadon, mint egy vörös tulipán, mosoly vibrálja körül az alakját s duresá gyermekszáján eddessé válik a vice, könnyessé a meghatóds és szívből nevetetővé a groteszk. Pest szereti a színpadnak ezt a vöröshaju, fehérbőrű nemzetközi utcalányát, aki, kit tudja, mily távoli bőségből hozhatta magával azt a néhány hangot, — különösen orosz katonadalaiban és zsidó songjaiban —, amelyekben a kozák lovak patája époly élet-hűen csaltog, mint amilyen fajtolt fájdalommal a parkócsattogásra fölriadt csecsemőt esítitő atlatódal bug... Valahol egy kis nap sül a szívében, ettől kap fényt az, amit csinál... A műsor egyébként — hogysis mondjam — nem olyan jó, mint a multrói, de ez egy kabaránd mindig lutri dolga. Vadnai írta a revüt, ő is konferálja végig, az ügyes gyermekeknek egyéni hangja van, amely speciálisan ebbe a színházba való. Egy kicsit reporter, egy kicsit színész, mindakettőnek nem kicsit tehetséges. A színeszek között Komlós, Gárdonyi, Rajna

Alice s néhány úde hangjával ezuttal Götz Erzi kisművésznő kapnak helyet a fősorolásban...

3. Milyen az első Gál Franciska film és milyen Gál Franciska az első Gál Franciska filmben?

Gál Franciska

szitárgásit s ugyszólván napok alatt, minimális nyelvtudással el tudta fogadtni magát, mint filmszínésznő, annak ehhez az energiához és ehhez a céltudatosságához csak gratulálni lehet.

A hírek úgy szóltak, hogy a film rossz, de Gál Franciska jó. Hát a film nem is rossz és Gál Franciska sem olyan remek még egyelőre. De egészen bizonyos, hogy a második, harmadik filmjében már sokkal jobb lesz és majd ha a film szerzői is közelebből megismerkednek vele, akkor majd a filmjei is jobbabbak lesznek, ezt mi garantáljuk, nem is az Universal! Egyebekben és részletekben pedig: a sujet az a bizonyos uszacszerű zenés-bobozat, amely nem jó, nem rossz, végig lehet nézni, beteg nem lesz föle az ember, viszont a beteg nem is gyógyul meg tőle. Franciska jelenetei az etején zavarosak, látszik, hogy nem érti, nem tudja még, hogy mit szabad és mit lehet csinálni. A helyzet azonban javul, pár helyen szépen tudják már fotografolni, sajnos, mire az operatőr az arcát megtanulja, már vége is van a filmnek. Ott kéne kezdődjék a film fölvetelben, ahol ezuttal végződik, ez volna az igazi. Hőrbiger — szegény Tanay Ercit juttatja eszünkbe. Aranyos, finom színész. Két áziótörrel beszéltem — legjobbjel, hogy voltak a filmek áziótörjei — a szombatesti 8 órák előadás után, nagyban veszekedtek. „Mi az — kérdeztem —, megmaradtak a jegyek?” „Fele — mondta az egyik morogva —, felét eladtuk, a fele megmaradt.” — Hát ez a film igazságos kritikája is: fele-fele, fifty-fifty. Ami ilyen kutyafuttában igen-igen szép eredmény — végeredményben...

4. Az új Török-parasztdarab kirobbanó sikere az Andrassy-uton

Török Rezső, az Andrassy-uti Színház házi-szerzője (s gondolom, titokban kicsit dramaturgja is) az egyetlen aktív magyar népszínmű-író, akinek izes, zamatos, néha kicsit erős, néha azonban roppant kedves kis parasztdarabjai az Andrassy-uti Színház műsorainak mindenkori gerincei, a szombat este bemutatott új műsorba „Édesanyám” címmel írt egy hosszabb darabot, amelyre elragadtatással hívjuk föl színház és közönség figyelmét. A színházat azért, hogy műsorkezeső tévelygésében figyelmeztessük: a publikumot még mindig és már megint százszor inkább érdekli a magyar szerző, mint az idegen, a publikumot pedig, hogy annak a színháznak a nézőterére állítsák be, amelynek kijelölését ő maga várja elsősorban ettől a rovatától. Az új Török-darab olyan, mint a délibáb: izzó, tüzes és magyar, tele van élettél, egy kis virágoskert az egész, csupa szegfű- és rezedaszag... A Bársony-Dajbukátpár játssza ezuttal is a főszerepeket, a Nemzeti Színház színpadára való mind a ketten, sőt mind a hárman: a szerzővel együtt tudnillik. Egy új fiatal színész nő tünik föl rajtuk kívül a darabban: Dán Etelka. Furcsa, fanyar kis nő, de határozottan tehetséges. (Sugár, Szász

A MODERN AJANDEK

BIG JIM

A TÖKELETES NAGY PUDERDOBOZ
GYÖNYÖRŰ ÚJ SZINEKBEN

10 cm. 12 cm.

P 9.- P 15.-

Főlerakát:
ARKANZAS
IV, VÁCI-UTCA 20

Kapható minden jobb illatszertárban

Ila, akinek adhatnak nyugodtan egyszer már egy nagy szerepet is és Blalogh Klári játsszák a többi figurát.)

Egyebekben egy kis Békeffi-revü tarkítja a műsort (a konferánszok gyöngék ezuttal, vagy ez az ördögös ur elkényeztetett bennünket? igaz, hogy Békeffi csak az ötödik előadón szokta megtalálni magát), ennek különösen az első két képe jó. Az „Ecet és olaj” specerőszagu életképe Dajkát és Gózont hozza. Mind a ketten igen jók, különösen Dajka, aki, mi-helyest nem visel estélyi ruhát, azonnal megtalálja az igazi hangját. Itt, például, igazán kiváló: egyszerű, bájos, megható. Radó egy dísző kis revüt énekel végig. Nem illik ilyesmit az Andrassy-uton előadni. Siker lesz. (Re-mélem.)

5. Interjúk sürgőnystílusban a készülő újdonságokról

a) Zsolt Béla az „Oktozon”-ról:
— „Oktozon” kilenclepes chaplini komédia arról, hogy egy pesti fiatalember hat éven keresztül néz egy nőt a kávéházban, beleszeret, előbb érzelemmel, aztán érzékileg, végül kiábrándul belőle, mindezt persze anélkül, hogy személyesen ismerne s amikor már túl van a távolból az egész szerelmen — egy házasságkötéssel ajánlatára elveszi a nőt feleségül — érdeklől! Eredeti megjegyzés: azt hiszem, hogy az emberek az utóbbi időben mégis szenvedtek annyit, hogy igen sok nevetnivaló közben néhány komoly dolgot is el tudjanak viselni...

b) Csontos Gyula a Hauptmann-darabról:
— Hetvenéves öregrat játszott Gerhart Hauptmann darabjában, de gusztyos, elegáns, minden tekintetben kitűnően konzerált uriembert — akibe beleszeret egy 19 éves lány s aki ennek a szerelemnek aztán eszanyán megissza a levét, szegény, mert a leányval tervezett házassága miatt a családjával konfliktusa támad, az izgalmatok természetesen nem bírja ki és betelel az ügybe. Tökés játssza a leányt, én pedig, miután azt hiszem, hogy Hauptmann a darabot önmagáról írta, ha tagadja is, az általános urat egy kicsit az ő maszkjában fogom játszani. Megjegyzés: azt hiszem, hogy úgy nekem, mint a színházunk egy erkölcsileg, mint anyagilag valutajavító akciója lesz ez az előadás.

c) A „Kadettszerelm” című új operett szerzői darabjukról:
— Fialatok operettje a „Kadettszerelm”, békebeli kadettiskola, leányiskola, mindaz, ami ifjúság, Békeffi István.

— Első munkám a „Kadettszerelm”, dobog a szívem, ha arra gondolok, hogy színpadról fogom hallani. Gyöngy Pál.

d) A Modern Kabaré „Bapka tábornoká”-ról a fordító:
— Körülbelül száz kisebb-nagyobb vígjátékot került eddig színpad s ez az első fordításom. Száz darabban együttvéve sincs annyi vice és mulatság, mint ebben az első fordításomban. Lőrincz Miklós.

Sanghai bombázása

Richard Tauber új filmje. Kedden kerül színpadra a Décsi, Corso és Omnia mozgóknál Richard Tauber új filmje, a „Hagy csókok”. A film komikus szerepét Szőke Szakáll játssza, a női főszerepet a szép Lien Meyers.

A szörmeszezőn meglepetése:

Kutnewsky

még nem létezett olcsó árai

IV, Kristóf-tér 6.

Bárho! 1 és 2 pengőért **Dreher Maub Mikulás-zacskó** Bárho! 1 és 2 pengőért

cukorkát, csokoládét és süteményt tartalmaz

KÖZGAZDASÁG

A világválság új fordulóján

(A Reggel tudósítójától.) Huszonnégy órával a Thanksgiving Day, a hálaadás napja előtt, amely az angolszász amerikai társadalom legnagyobb ünnepe, az Egyesült Államok kormánya keserű ajándékkal lepté meg európai adósait. Rídegen, minden udvariaskodás nélkül elutasította az európai adós államoknak azt a kérelmét, hogy a december 15-én esedékes kötelezettségeikre haladékot adjon, amíg a háborús adósságok kérdését újból nem rendezték. Igen lényeges összegekről van itt szó. Belgium és Lengyelország fizetéseinek kivételével Franciaországnak 19,261.432, Angliának 95,530.000 dollárt kellene fizetnie az Egyesült Államok kincstárába. A hívős elutasítás első következménye a világ valamennyi tőzsdéjének ellanyholásán kívül a font rohamos áresése volt, amely a múlt héten elérte az évtized legmélyebb kurzusát. Ugyanilyen nyomatékosan estek a legfontosabb nyersanyagok, köztük a pamut ára is az egész világra a bizonytalanság, a kilátástalanság és a reménytelenség sötét felhője ereszkedett.

A helyzet valóban rendkívül súlyos, talán súlyosabb, mint a múlt év nyarán volt.

Anglia még nem tudja, miből fűdözze a december 15-én esedékes százmilliódolláros tartozását. Az angol költségvetésben erre az összegre nincs fűdözlet s bár az angol államháztartás e percben egyensúlyban van, az angol kormány az állami kiadások további százmilliófontnyi esékkéntesét készíti elő, hogy a munkanélküliség problémáját újból és ezúttal gyökeresen rendezze. A francia kormánynak sincs fűdözete a huszmilliódolláros esedékesre, annál kevésbé, mert a francia költségvetési év közel 12 milliárd franknyi deficitel zárul s hogyan állítsa vissza Herriot kabinéjé az egyensúlyt, ha fűdözetenélküli kiadások tömege zúdul reá. Anglia talán fizetni fog december 15-én, Franciaország aligha, mert még ha a kormány hajlandó volna is a fizetésre, a kamara föltétlenül leszavazná és bizonyos az, hogy ugy Anglia, mint Franciaország nagyon kemény kereskedelempolitikai korlátozásokkal adná vissza Washingtonnak a kölcsönt.

pedig csak ebben az évben ötvenegy milliárd dollárral csökkent az amerikai jövedelmi adó hozadéka az export elsoványodása következtében.

E tisztán belső nehézségeken túl nemzetközi bonyodalmak egész sorát idézheti föl az amerikai döntés. A lausannei konferencia határozata, amely ésszerű mértékre szállította le a német jövátételt összegét, volt az első lépés a bizalom helyreállítására felé, az első lépés az uton, amely kivezet az európai káoszából. Ez az első sovány eredmény is megingott a washingtoni határozat folytatán, mert a lausannei megállapodást titkos egyezmény egészíti ki, amelynek a szövege sohasem került nyilvánosságra, de amelynek lényeges tartalma az, hogy a lausannei megállapodás csak akkor kötelező az európai hitelteliséget, ha Amerika a maga részéről szintén elegendő európai adósi tartozásának legnagyobb részét.

Képzeliük el, mit jelentene ha Franciaország és Anglia újból követelnék Németországtól a jövátételi részletek megfizetését.

A további nemzetközi bonyodalmak, amelyet Amerika földezt, a világgazdasági konferencia összeültével kapcsolatos. Akármilyen sovány reményt fűz is a világ ehhez az újabb nemzetközi tanácskozáshoz, mégis csak Londonban kell, hogy elődjön a jövő gazdasági politikájának minden nagyobb problémája s Londonban kell dönteni a nemzetközi adósságok rendezéséről, a megingott valuták stabilizálásáról és a vámfalak fokozatos lebontásáról.

E pillanatban azonban az is kétségessé vált, vajon ez a világgazdasági konferencia egyáltalán összejuthet-e?

S végül súlyos bonyodalmakat idézett föl a washingtoni döntés a nemzetközi adósságok terén. Az állami fizetéseképtelenség ma már nem szegény. Ma már nemcsak a délamerikai köztársaságok, ma már Európa keleti felének államai is fizetéseképtelenek. Az európai fizetés-

képtelenség elmélyedése és kiterjedése viszont kritikus helyzetet teremthet Amerikában, hiszen Amerika külföldi investícióinak közel egyharmada van Európában elhelyezve. Mindenütt határozatlanság, kapkodás s elrettentő rövidlátás.

Nem leszünk ezentul Európa „cukros bácsija”, mondotta egy amerikai szenátor Hoover elnök válaszejelzéseinek közzététele után.

Mely államférjü bölcesség! S ilyen politikusközből áll az Egyesült Államok legfőbb törvényhozási gyűlése, az amerikai szenátus, tulajdonzó többségükben vidéki korteszervekből, kiérdemesült helyi törzsfőnökökből, akikkel szemben lába hízhat az Unió minden képzett bankembere és pénzügyi szakértője a szörnyű következményekre, amelyek magától Amerikát e képtelen fináncpolitika következt-

A világarparitás fölött álló faárakat tovább drágitja az osztrák faimport

(A Reggel tudósítójától.) A háború előtt Magyarország nagymennyiségű fát exportált és behozatalra nem szorult. A háború utáni években egészen 1928-ig faimportunk az örvendően megindult építkezések következtében állandóan emelkedő irányzatot mutatott és tényként lehet megállapítani, hogy egyes vidékek a jelenlegi költött gazdálkodás előtt, mindenkor a legközelebb fekvő szomszédos államból fűdöztek szükségletüket. Osztrák faanyagot általában csak hazánk nyugati háromnegyedeig, vagy még kevesebbet használtak. Ha most Ausztriából leszünk kénytelenek fűdözni, 7000 vagont circa 9-10 millió értékben, kétségtelen, hogy

beszerzési ár, minőség és méretek dolgában a faimport nem lehet előnyös,

mint például Szlovénzskó vagy Erdély évtizedeken át megszokott jöminőségű faanyaga. Ezen termelő helyekről a faanyag éppen a rövidebb vasúti szállítási folytan lényegesen, 30-40%-kal olcsóbb, mint az osztrák faanyag. A legközelebbi napokban megkötendő osztrák-magyar kereskedelmi szerződésnél ezen szempontok is föltétlenül figyelembe veendőek. Fontos, hogy ez a szerződés

ne legyen akadály a közeljövőben remélhetőleg létrejövő magyar-csehszlovák kereskedelmi szerződésnek.

Az új osztrák szerződéstervezet szerint faimportunk értéke a mindenkori élőállat-exportunk értékéhez igazodik. Az élőállat exportjánál, természetesen, a szabad verseny fog érvényre jutni, vagy az osztrák állatfaimportról a közismert éles konkurrenca következtében a legolcsóbb napi áron fog az állathoz jutni. Ezzel szemben kétségtelen, hogy a faimport monopolizálása esetében, különösen ha az erdélyi és szlovénzskói behozatal majdnem szűnetel,

a faárak, amelyek nálunk amag is a világarparitási árák fölött állanak, emelkedni fognak.

Ez pedig a magyar fogyasztóközönség érdekét sértendő, tehát a faimportnak monopolisztikus alapon való megszervezése sem a jakereskedelmnek, sem pedig a fogyasztóknak nem áll érdekében.

Egy másik szempontból is lényeges, hogy faszükségletünket az olcsó világpiacon árákon szerezhetjük be. Köztudomású, hogy a faszervezeteknek vasbetonnal való helyettesítése hazánkban már nagyon előrehaladt. Amíg a faárak a termelő helyen mélyen a háború előtti ár színvonalán alatt vannak, a cement ára 80%-kal, a vas ára 50%-kal drágább, mint volt a háború előtt. Ha tehát az olcsó fa, mint építőanyag csak részben fogja a drága cementet és vasat kiszorítani, kétségtelen, hogy

Frissen érkezett **SCAMPI** csak az „Osteria”-ban, adagja 3.80 és mindennemű **Olasz vendéglő** tengerihalak
Dél menti 2.-P Sznház vacsora 3.-P
IV. kerület, Gróf Károlyi-utca 26. Telefon: 86-2.82

tében érhetik.

A sötét képen egy világos folt látható csupán: Olaszország,

amely nem kért Amerikától moratóriumot, csöndben és virtuóz gyorsasággal megoldotta a pénzügyi és bankválság leg súlyosabb problémáit és óriási építkezésekkel, hatalmas telepítési és talajjavítási akciókkal zárta le a faszézmény 15-ik évét. A „Bonifica”

az olasz telepítési és talajjavítási akció a „Times” ítélete szerint is a háború utáni Európa legnagyobb konstruktív műve s a mai Olaszország megafolthatatlan bizonyítéka annak, hogy

egy nemzet kormányzásához nem elég a hatalom, tudás is kell hozzá,

viszont tudás és erő még a leg súlyosabb válságban is eredményt produkál. Vajon megvan-e ez a keltós erőpróba a mi szegény országunkban? Eddig, sajnos, csak a hatalom volt a fontos! Kiss Dezso

a vasnak és cementnek mai magas kartell-ára tovább tartható nem lesz

és ezen fontos építőanyagokhoz is jutányosabb áron fog a kereskedelem hozzájutni, ami az építkezést olcsóbbá és rentábilisabbá teszi.

Roosevelt megválasztott elnök hatalomra lépésétől alig több mint három hónap választ el és a világnak azokban az országokban, amelyekben bort és az „erős folyadékok” különböző színi, szagu és ízű változatai produkáltak, erősen készülnek arra a versenyre, amely az amerikai piacért hamarosan megindul. A skót desztillátorok, francia likőrgyárak teljes erővel halmozák föl raktáraikban azokat a márkákat, amelyek az amerikai állásnak megfelelnek, a francia bortermelő vidékek már a szalmacsomagokat és faladékat készítik, amelyekben Champagne és Bourgne, Bordeaux és Cognac termékei a hosszú utat az Óceánon túlra megteszik és Olaszország, mint minden kérdést, ezt is rendszeres és okos munkával készíti elő. Az olasz földművelésügyi, kereskedelemügyi és külügyminisztérium vezetésével az olasz borkereskedők és bortermelők egy bizottságot alakítottak, amelynek az a feladata, hogy az olasz borkivitel az Egyesült Államokba előkészítse. Mintaküldeményekkel, hírlapi és egyéb propagandával, megbízható bizományosok hálójának kiépítésével készíti elő az olasz kormány a borkivitel, úgy, hogy abban az időpontban, amikor a Volstead-akta akár alkotmányváltoztatás, akár az egyes államok törvényhozási intézkedései folytán hatályát elveszti és a szesz italokkal való kereskedés bizonyos korlátok között az Unió területén fölszabadul, akkorra készen áll az olasz armatura is, hogy fölvegye a versenyt és a harcot a spanyol és a francia borokkal. A magyar borral valószínűleg nem kell versenyeznie. A magyar bor csak elvétve fog Amerikába eljutni, még a borok királya, tokajink is alig, mert magyar kormánykörökben egyelőre nem gondolnak arra, hogy az amerikai borexportra készülni kell, ki kell választani a fajtakat, meg kell állapítani a leucelszerűbb szállítási módját, képességeit, biztonságáról, propagandáról kell gondoskodni, mert különben, mint amenny-szor, ezáltal is elkészünk s kénytelenek leszünk Neuyorkban... borházat alapítani.

Ugy eszel és iszol

Patakynál Bécsben,
mint otthon

Wien I, Spiegelgasse 10

A GYOMORFEKÉLY

felismerése és gyógyítása

ÁRA
3.60

irta: DR SZERB ZSIGMOND

(A fekélykúra diétájával)

Sonkapácolás prágai módon, magyar sonka-fűszerkeverékkel. 70 fillér és 2 pengő. Drogeriákban, Sztéküldés: Baross Híltársulat, Győr. Vigyázzon, mert utánozzák.

A Pesti Tőzsde BERLINBE társasutazást rendez kedvezményes feltételek mellett

Részvételi díj III. osztályon 156 pengő

„ „ „ „ 157 „

Az utazás december 10-én kezdődik és december 16-ig tart. Jelentkezni lehet 25 pengő helyfoglalási előleg és az utlevél átadása, vagy beküldése mellett a „Pesti Tőzsde”-nél (Városház-utca 6. Tel.: 896-96.

délelőtt 9-11-ig). A részvételi díj hátralékos összege december 2-án délig fizetendő. Korlatolt számú helyre tekintettel, előjegyzéseket csak a jelentkezés sorrendjében fogadhat el a „Pesti Tőzsde”.

Toldi szép egyéni támadását hatalmas lövéssel fejezi be, de bombája a kapufára pattan. Újabb Hungária-korner után, a 19. percben Ticska beadását

Toldi fejeli, a kapus parizoz, de Toldi újabb felesével szemben tehetetlen a Vienna kapuvédje (1:1).

A kiegyenlítő gólt a 23. percben követi a győztesről, mégpedig a mérkőzés legszebb akciójából, Toldi erős centerét

Ticska Spitzhez fejeli, a labda Kalmárhoz kerül, aki a jobbsarokba plazírozza (2:1).

A Vienna finisel, de Adalbrecht lövését Újvári kibozolja és Bécs korner is eredménytelen. A Hungarián két kornerrel válaszol, majd Schönwetter robbog fölirtóztatlanul a magyar kapu felé, de gurított labdáját Újvári könnyen szedi föl. Újabb kritikuss helyzetben Sebes szabadítja föl a Hungaria hálóját, végül Adalbrecht kelemetlenkedik, de Újvári könnyen menti. Kornerarány 8:4 a Hungaria javára.

Gólzáporral győzött a Ferencváros a gyöngye Somogy ellen

Ferencváros—Somogy 7:2 (2:0)

Üllői-ut. — 3000 néző. — Bíró: Pohlenz

(A Reggel tudósítójától.) A Ferencváros nagy gólarányú győzelme akár két számszerűvé is alakulhatott volna, hiszen a zöld-fehérek nem kevesebb, mint hat kapufát löttek. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a bajnokcsapat jól játszott, hanem ez legnagyobb mértékben a Somogy nyívtalan játéka miatt tulajdonítható. Késégtelen, hogy az „új” csatársor játéka egy árnyalatnyival javult a múlt hét óta, de még mindig nem elég. A csapat legjobbjai Kohut volt.

A Somogy méltó az utolsó helyre, csak a közvetlen védelem és néhol Tunyogi játéka áll elsőosztályú nivón.

A Ferencváros győzelmével újra a bajnoki lista első helyére került.

A Ferencváros kezd és azonnal nagy fölénybe kerül, de az első gól csak a 8. percben születik meg. Pompás összejáték után Takács II. közelről megszerzi a vezetést (1:0).

Válaszképpen Tunyogi megurrik a zöld-fehér védőtől, lövése azonban a kifutó Kutasi mellett a kapufáról visszapattan Steiner elé, aki magasan kapu fölé lö. Kohut lövése a belső kapufáról pattan ki. Vészhelyen Somogy-támadás után Kohut beadását Sárosi a felső kapufára fejeli. Takács II. lövi a visszapattanó labdát, de Jókai véd. Néhány perc múlva ismét kapufát lö a Ferencváros. Kohut begurított labdáját az összes belső kihagyják, végül

Táncoz 15 kapu mellé. Eredménytelen Somogy-korner után, a 30. percben

Lázár—Takács II.—Kohut—Takács II.összjáték után az összekötő éles lövése hálót ér (2:0).

A Ferencváros fölény nyomozott, de csak két további kapufát ér el.

A második felidő Somogy-támadással indul, de nemsokára a bajnokcsapat veszi át az irányítást. A 4. percben

Kohut passzát Lázár góllá értékesíti (3:0). Takács II. offszájdőljá után, a 13. percben

Kohut vad lövése surran a hálóba (4:0). A 19. percben Takács II. a góllövő (5:0).

Párperces Somogy-támadás után, amelyben különösen a csatársor rossz játéka feltűnik, ismét a Ferencváros ló gólt. A 31. percben

Kohut lefut, bekanyarodik és remek gólt lö (6:0). Somogy-szabadrugás után, a 38. percben

Táncoz beadását Sárosi a hálóba vágja (7:0).

A zöld-fehérek ezután könnyelműsködni kezdenek, ami alaposan megbosszulja magát. A 43. percben

Tunyogi átáccsiból Galambos a későn vetődő Kutasi mellett gólt lö (7:1).

Fél perc sem telik el és Dormos góllá beállítja a végeredményt (7:2).

Maszlaj (HTVC) nyerte az MTK kizárásos kardversenyét

A Magyar Testgyakorlókör Köre vasárnap a Műegyetem aulájában rendezte kizárásos kardvívó versenyét, amelyen a résztvevők, 84-en, rekordszámban indultak. Igen erős mezőny gyűlt itt egybe, ezt legjobban az jellemzi, hogy az előmérkőzések során kiestek többen a verseny favoritjai közül. Erre a sorsra jutott Zirczi, dr. Hajdu, Ritter, Kovács Mihály, Eekl, dr. Prükler, Rasztovics, Palócz, Barcza.

Az előmérkőzések délután 4/6 óráig tartottak és így az 5 órára hirdetett döntőt csak 1/2-kor kezdték el. A verseny a késő éjjeli órákban ért véget.

A döntőben a Honvédtisztí Vivó Club jól előkészített vívói közül négyen, az MTK-ból ketten, a BEAC-ból, NVC-ből, BSE-ből és a MAC-ból egy-egy jutott a döntőbe.

A verseny végeredménye (az elsősgye kérdése) négyyszer ismételt három holtverseny után dőlt el.

1. Maszlaj Lajos főhadnagy (HTVC) 6 győzelem. 2. Hámosy Gaszton főhadnagy (HTVC) 6 győz. 3. Erdélyi Jenő (MTK) 6 győz. 4. Tabajdy László (BSE) 4 győz. 31 kapott tus. 5. Dr. Zold Ferenc (BEAC) 4 győz. 32 kapott tus. 6. Verebes Jenő (NVC) 3 győz. 7. Dr. Dietz István (MTK) 2 győz. 31 kapott tus. 8. Kószeghy Attila főhadnagy (NVTC) 2 győz. 35 kapott tus. 9. Bujnovszky István hadnagy (HVTC) 2 győz. 36 kapott tus. 10. Dr. Szilassy Pál (MAC) 1 győz. (Lábrándulás miatt visszalépett.)

Favoritgyőzelmek az amatőr bajnokságban. Az I. osztályú amatőr bajnokság derbymeccse a Török- és a BSZKRT között, Déreinek a válogatott csapatban való szereplése miatt, elmaradt. Eredmények: UTE—BEAC 2:0 (0:0). Postás—Elektromos 5:0 (2:0). FTC—VI. ker. FC 5:0 (2:0). BSE—33 FC 6:1 (4:0). URAK—Fer. Vasutas 2:0 (1:0). MTK—BMTK 2:1 (2:1).

Fürdőszoba üvegpolt

60 cm. hosszú, nikkelezett réztartóval és kerettel **5.50**

Különböző fürdőszobai felszerelések leszállított árakban

Seiller va üzlet

József-körut 49. sz. — Telefon: 31-6-13

Újra a Vasas vezet a II. osztályú profiljában. A II. profilja vasárnapi derbymeccsese a Phöbus és a Taxi között 0:0 arányban eldöntetlenül végződött és így a bajnokság élére ismét a Vasas került, amely 4:0 (1:0)-ra győzött a Vac FC ellen. A többi eredmény: SzNFC—Drascho 9:0 (5:0), Shell—Csepel 3:0 (3:0), Bak TK—Budafok 3:1 (2:1).

Az Újpest és a III. ker. FC Kupagyőzelmé. A Magyar Kupa minősítő mérkőzése közl vasárnap kettőt játszottak le. Szolnokon az Újpest tartalékos csapata 2:1 (1:1) arányban győzött az amatőr Szolnoki AK ellen, míg a Millenárison a III. kerületi FC Blaskó (3), Drössler (2), Lenner és Kármán góllal 7:2 (2:0) szenzációs gólaránnyal vert rá a Bihámi nélkül tehetetlen Nemzetire.

Elek Hona (BBTE) a női törvívóverseny győztese. A Magyar Vívó Szövetség vasárnap rendezte női törvívóversenyt. A 18 induló közül, akik három hatos csoportban küzdöttek, kilencen jutottak a döntőbe. Az előfutamot 1—4 találattig Elek Hona és Vargha Hona adták. A versenyt vesztlenül Elek Hona (BBTE) nyerte. Győzelmé megérdemelt volt, komoly ellenfele csak buga, Elek Margit volt. A verseny végeredménye a következő: 1. Elek Hona (BBTE) 8 győzelem (0 tusselony). 2. Elek Margit (BBTE) 6 győzelem (1 te). 3. Molnár Margit (Postás) 6 győzelem (4 te).

Földéak fölényesen győzött az MTK meghívásos birkozóversenyén. A verseny kiemelkedő eseménye a magyar származású, de német színekben induló Földéak szereplése volt, aki nagy fölényrel győzte le Matuskát.

VIÓSPORT

Ügetőversenyek

Keresztelés, időfelölti all right, késedelmek a kvótakiszámítás és a kilizetések körül a vasárnapi ügetőversenyeken

(A Reggel tudósítójától.) Az ügetőversenyek főszáma az Eton-díj volt, amely azonban nem sok vizet zavart. Az érol induló, nagysejélyű Delirium jóformán ellenfelek nélkül jutott a könnyű győzelemhez. Fregoli, de különösen a harmadik helyről diszqualifikált Brutus, sokat vagdosztak a negyedik résztvevő Lord Ideval hajója ideolött kihajított.

Meglehető izgalmas hangulatban zajlott le a Handicap, amelyben

Marschall hajtó Express-szel az egyenes elersén alaposan lekeresztelte Dombóvárt.

Benkő, az akadályozott Dombóvár hajója verseny után sietve övst emelt, de Ruszcska versenybíró még kivizsgálás előtt gyorsan kitele az all right-labdát.

Bosszantó, sőt kínos jelenetek játszódtak le a dublé-kasszáknál,

a kvótakiszámítás hihetetlen sokáig húzódt.

ugy, hogy a közönséget a kifzetéssel az utolsó fulamon tul vórozostatták. A versenyeket egyébként közel 5000 főnyi közönség nézte végig.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Jelos O. S. (1:2). 2. Gézenyuz (7:10). Im.: Szerető, Melinda, Delila. Tot.: 10:23, 13, 12; olasz 10:33.
 - II. futam: 1. Jégvirág (1:2). 2. Gallinula (1:4). 3. Danka (5). Im.: Primás, Orszo, Arditti, Hékas, Udine. Tot.: 10:31, 13, 14, 10; olasz 10:42.
 - III. futam: 1. Delirium (6:10). 2. Fregoli (4). Im.: Bessie, Brutus, Lord Ida. Tot.: 10:16, 10, 11; olasz 10:27.
 - IV. futam: 1. Kassa (5:10). 2. Gyöze (3). 3. Tallér (6). Im.: Revizionarius, Ozon, Nincs tovább, Lilla. Tot.: 10:16, 12, 14, 14; olasz 10:38.
 - V. futam: 1. Express (6:10). 2. Dombóvár (3). 3. Kacér (5). Im.: Brummbür, Ipsc, Poganae, Trzevvar, Katinka, Paritza. Tot.: 10:14, 13, 16, 13; olasz 10:30.
 - VI. futam: 1. H. Boriska (5:10). 2. Leonard (3). 3. Hékas (6). Im.: Mima, Recco, Erika O., Hiba, Többsines, III. Tot.: 10:15, 10, 13, 13; olasz 10:22.
- Kettősfogadás: Kassa—Express 10:23.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság. A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Világosság könyvnyomda rt. Budapest, VIII, Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Sakóhalló itt rádió A Reggel

INGYEN

BUTOR FEHERNEMÜ FÜTES ÉS FÜRDŐ használatl

hónapos szoba

már 60 pengőtől kapható Zsigmond-u. 38—40. Telefon 517—35

A karácsonyi vásár megkezdődött

NEUMAN LÁSZLÓ

Rákóczi-ut 64

Dr. Kajdacsy szakorvos

rendel: 10—4ig és 7—8ig férfi- és női betegeknek. VIII, József-körut 2. szám

Celluloid ajtóvédő

megvéd kopástól, piszkolástól, minden színben és formában készül. Higiénia Celluloid-IPAR. Vezérképviseli: Bojár és Társa, III, Margitsziget. Tel. 28-7-25

Gyöngye férfiaknak

válaszlelyeg ellenében, díjmentesen küldöm szenzációs találmányom ismerettség. (Cim: „Patent 402”. Cím) (Köszösvár), Románia, postafiók 1

Szenzációs zongoravásár Keresztély

„Perles Cultivies”

tenyészett igazgyöngy ritka alkalmi áron, 130, 170, 220 pengőért. Tekintse meg!

JOLIE, Kigyó-u. 4-6

hírneves zongorateremben Vilmos eszár-ut 66 (saját ház), ahol erősen redukált árak mellett a világ legjobb zongorái vásárolhatók részletfizetésre is. Kitűnő alkalmi vételnek bizonyulnak a legelsőbb árakon.

Zálogedulát

mindentör legmagasabb árban veszek. Kölesönt folyósítottak Fráter, Krály-utca 66, ékszerület. Zeneakadémianál.

Ma már mindenki

Méray tehertaxival szállít,

mert megbízható, olcsó és gyors. Azonnal kapható! Aut. 92-161 és 92-167.